

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Podpora cestovního ruchu v regionálních operačních programech České republiky
Tourism Support in the Regional Operational Programmes of the Czech Republic

Student:

Hana Řeháková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Hana Řeháková**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210T004 Eurospráva

Specializace: 00 Eurospráva

Téma: Podpora cestovního ruchu v regionálních operačních programech
České republiky
Tourism Support in the Regional Operational Programmes of the
Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska cestovního ruchu v EU a ČR
  3. Charakteristika regionálních operačních programů v ČR se zaměřením na cestovní ruch
  4. Analýza a hodnocení podpory cestovního ruchu v regionálních operačních programech ČR
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada Publishing, 2011. 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8.

WOKOUN, R., J. MALINOVSKÝ, M. DAMBORSKÝ, J. BLAŽEK et al. *Regionální rozvoj. Východiska regionálního rozvoje; regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

FONDY EVROPSKÉ UNIE. Regionální operační programy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2012. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

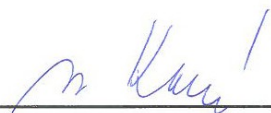
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Melecký**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Lukáše Meleckého. V seznamu použité literatury uvádím veškeré knihy a elektronické zdroje, které byly při tvorbě diplomové práce použity.

Poděkování

Děkuji panu Ing. Lukáši Meleckému za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky, veškerý věnovaný čas a zvláště trpělivost při vedení mé diplomové práce.

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Hana Řeháková

Obsah

Úvod	9
2 Teoretická východiska cestovního ruchu v EU a ČR	10
2.1 Vymezení cestovního ruchu	10
2.1.1 Výchozí terminologie cestovního ruchu	12
2.1.2 Typologie cestovního ruchu	14
2.1.3 Typologie návštěvníků	16
2.2 Vývoj cestovního ruchu ve světové ekonomice	17
2.2.1 Prvopočátky	18
2.2.2 Začátky moderního cestovního ruchu	19
2.2.3 Novodobý cestovní ruch	20
2.2.4 Současné období	21
2.3 Organizační zajištění cestovního ruchu ve světovém měřítku	23
2.3.1 Mezinárodní organizace	23
2.3.2 Mezivládní organizace	24
2.3.3 Mimovládní organizace	24
2.4 Evropská unie a cestovní ruch	26
2.4.1 Cestovní ruch v Lisabonské smlouvě	26
2.4.2 Institucionální a právní zabezpečení cestovního ruchu v EU	27
2.4.3 Hlavní orgány Evropské unie ve vztahu k cestovnímu ruchu	28
2.5 Podpora cestovního ruchu v České republice	32
2.5.1 Národní úroveň	33
2.5.2 Regionální úroveň	34
2.5.3 Místní úroveň	35
2.5.4 Organizace cestovního ruchu v České republice	35
3 Charakteristika regionálních operačních programů v ČR se zaměřením na cestovní ruch	
37	

3.1	Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU	37
3.1.1	Vymezení základních pojmů	38
3.1.2	Hospodářská a sociální soudržnost v legislativě EU	39
3.1.3	Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti v období 2007 – 2013	40
3.1.4	Nástroje a finanční rámec politiky HSS EU v období 2007 – 2013	42
3.2	Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU v ČR	45
3.2.1	Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku	45
3.2.2	Programový rámec politiky soudržnosti	46
3.2.3	Institucionální zabezpečení politiky HSS v České republice	49
3.2.4	Finanční rámec politiky soudržnosti EU v ČR.....	52
3.3	Regionální operační programy v ČR	55
3.3.1	Obecná charakteristika regionálních operačních programů	55
3.3.2	Prioritní osy regionálních operačních programů	56
3.3.3	Řídící a monitorovací orgány regionálních operačních programů	57
3.3.4	Finanční alokace regionálních operačních programů.....	59
3.4	Specifikace regionálních operačních programů v kontextu cestovního ruchu	62
3.4.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	62
3.4.2	Regionální operační program NUTS II Severovýchod	63
3.4.3	Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	63
3.4.4	Regionální operační program NUTS II Jihozápad	64
3.4.5	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod.....	65
3.4.6	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	66
3.4.7	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	67
3.5	Čerpání finanční podpory v regionálních operačních programech ČR	68
3.5.1	Souhrnné čerpání v regionálních operačních programech ČR.....	68
3.5.2	Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	68
3.5.3	Regionální operační program NUTS II Severovýchod	69

3.5.4	Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	69
3.5.5	Regionální operační program NUTS II Jihozápad	70
3.5.6	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod.....	70
3.5.7	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	71
3.5.8	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	71
4	Analýza a hodnocení podpory cestovního ruchu v regionálních operačních programech ČR	72
4.1	Identifikace podpory cestovního ruchu v regionálních operačních programech ČR	72
4.1.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	72
4.1.2	Regionální operační program NUTS II Severovýchod	73
4.1.3	Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	73
4.1.4	Regionální operační program NUTS II Jihozápad	74
4.1.5	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod.....	75
4.1.6	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	75
4.1.7	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	76
4.2	Srovnání podpory cestovního ruchu v rámci jednotlivých regionů soudržnosti	78
4.2.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	78
4.2.2	Regionální operační program NUTS II Severovýchod	79
4.2.3	Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	79
4.2.4	Regionální operační program NUTS II Jihozápad	80
4.2.5	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod.....	80
4.2.6	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	81
4.2.7	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	81
4.3	Průběh čerpání finanční podpory z regionálních operačních programů na cestovní ruch	82
4.3.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	82
4.3.2	Regionální operační program NUTS II Severovýchod	84
4.3.3	Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	84

4.3.4	Regionální operační program NUTS II Jihozápad	85
4.3.5	Regionální operační program NUTS II Jihovýchod.....	86
4.3.6	Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	87
4.3.7	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	88
4.4	Věcný pokrok čerpání podpory v oblasti cestovního ruchu	89
4.4.1	Indikátory pro hodnocení prioritní osy 3. Cestovní ruch v ROP Severovýchod	89
4.4.2	Indikátory pro prioritní osu 4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu v ROP Severozápad	89
4.4.3	Indikátory pro prioritní osu 2. Cestovní ruch v ROP Střední Čechy	90
4.4.4	Indikátory pro prioritní osu 3. Rozvoj cestovního ruchu v ROP Jihozápad	90
4.4.5	Indikátory pro prioritní osu 2. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu v ROP Jihovýchod	91
4.4.6	Indikátory pro prioritní osu 2. Podpora rozvoje regionu v ROP Moravskoslezsko	91
4.4.7	Indikátory pro prioritní osu 3. Cestovní ruch v ROP Střední Morava	91
Závěr.....		93
Seznam literatury.....		96
Knihy		96
Dokumenty		97
Elektronické publikace a dokumenty		97
WWW stránky		99
Seznam zkratk		102
Seznam příloh.....		106
Přílohy		107

Úvod

Cestování je již odpradáвна součástí života člověka. Zprvu se cestovalo hlavně z existenčních důvodů, později se cestovní ruch rozvinul do mnoha podob, jak jej známe dnes. Stal se významnou součástí světové ekonomiky a je neustále rostoucím hospodářským odvětvím, který v sobě skýtá ekonomický, kulturní a sociální potenciál. Významným dílem přispívá k tvorbě hrubého domácího produktu, k rozvoji oblastí s upadajícím průmyslem a má podíl na vytváření pracovních míst, a tedy na snižování nezaměstnanosti. Sociální a kulturní potenciál naplňuje poznáváním jiných národností, jejich zvyků, kultury a hodnot.

Cílem práce je seznámit se s cestovním ruchem jako takovým, vymežit si jeho úlohu a definovat jeho organizační strukturu. Z jednotlivých regionálních operačních programů se vymezí oblast cestovního ruchu, která bude studována a následně se tyto oblasti srovnají podle prioritních os a podle jejich indikátorů.

Práce vychází z hypotézy, že podpora cestovního ruchu v jednotlivých regionech soudržnosti je naplňována podle daných cílů, které jsou internovány do měřitelných indikátorů. Pro tuto práci byly vybrány indikátory prioritních os, respektive indikátory prioritních os zaměřené na cestovní ruch.

V teoretické části byly použity metody pozorování a deskripce, v praktické části bylo využito metod analýzy a syntézy dat.

Strukturně je diplomová práce naplněna třemi obsahovými kapitolami. První kapitola je věnována teorii cestovního ruchu jak v České republice a Evropské unii, tak ve světě. Součástí je jeho historie a jeho zajištění po organizační stránce, tedy organizace mezinárodní, evropské a také organizace podporující cestovní ruch v České republice.

Druhá kapitola je zaměřena na definici politiky ovlivňující cestovní ruch, tedy politika hospodářské a sociální soudržnosti, dále pokračuje identifikací regionálních operačních programů a jejich význam pro cestovní ruch.

Náplní poslední kapitoly je vymezení cestovního ruchu v regionálních operačních programech, jeho podpora a následné srovnání prioritních os zaměřených na cestovní ruch jednotlivých regionálních operačních programů spolu s naplňováním věcného a finančního pokroku.

2 Teoretická východiska cestovního ruchu v EU a ČR

Cestovní ruch je jedním z největších a nejdynamičtěji se rozvíjejících ekonomických odvětví. Ve světě je považován za **odvětví budoucnosti** a i pro české regiony je stále významnějším faktorem regionálního rozvoje. Souhrn aktivit cestovního ruchu tvoří jedno z největších světových ekonomických odvětví a jeho rozvoj podporuje stabilitu regionálních a místních ekonomik díky tomu, že je velice fixován na místo svého vzniku.

Jako významné ekonomické odvětví je cestovní ruch jedním z **největších tvůrců pracovních míst** a také jedním z největších exportních odvětví a významným stimulatorem investičních aktivit.¹

2.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch byl v původním významu jiným výrazem pro cestování. V současnosti umožňuje blíže popsat jednotlivé části jeho věcného projevu, formy a druhy účasti obyvatelstva na cestovním ruchu. Cestovní ruch dělíme na dvě oblasti. V první oblasti se zabývá cestovním ruchem jako způsobem **uspokojování potřeb** a v další oblasti řeší cestovní ruch jako **soubor podnikatelských příležitostí** v celé řadě lidských činností, a stává se tak významnou součástí ekonomiky společnosti. Cestovní ruch je tedy **mnohostranný společenský ekonomický jev**.

Spolu s cestovním ruchem souvisí věda **geografie cestovního ruchu**, která studuje zákonitosti, činitele a faktické rozmístění cestovního ruchu. Vyhodnocuje činitele cestovního ruchu, analyzuje jej, a zkoumá jeho vliv na změny ve struktuře a rozmístění hospodářství v oblasti, apod.

Definice cestovního ruchu má mnoho variant, každý účastník na něj pohlíží z jiného úhlu. Jiný pohled mají cestovní kanceláře, jiný zaujímají obce a podnikatelé v nich a ze zcela jiného pohledu jej berou konzumenti cestovního ruchu. Podle *F. W. Ogilvie* je cestovní ruch „ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných a nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště.“² Podle této definice je cestovní ruch brán jako **součást spotřeby obyvatelstva** spojený s přesunem kupních fondů do míst cestovního ruchu.

---

¹Evropská komise [online], 2011.

²RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. 216 s. ISBN 978-247-4039-3, s. 17.

Cestovní ruch (turismus) je podle *Palatkové* „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (výdělečná činnost není v navštíveném místě založena na trvalém či přechodném pracovním poměru). Doba pobytu mimo běžné životní prostředí je v domácím turismu do šesti měsíců, v mezinárodním turismu do jednoho roku.“³

Podle *UNWTO* znamená cestovní ruch „dočasnou změnu místa pobytu, tj. cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, ne déle než jeden rok, zpravidla ve volném čase za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi.“⁴

Podle *Mezinárodního sdružení expertů cestovního ruchu (The International Association of Scientific Experts in Tourism, AIAEST)* je cestovní ruch definován „jako souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo z pohybu osob, přičemž místo pobytu není trvalým místem bydlení a zaměstnání.“⁵

Podle *K. Ryglové* by cestovní ruch „měl být chápán jako průmysl poskytující veškeré služby spojené s cestováním a turistikou.“⁶ Hlavní sektory služeb zainteresovaných v cestovním ruchu jsou popsány následujícím obrázkem.

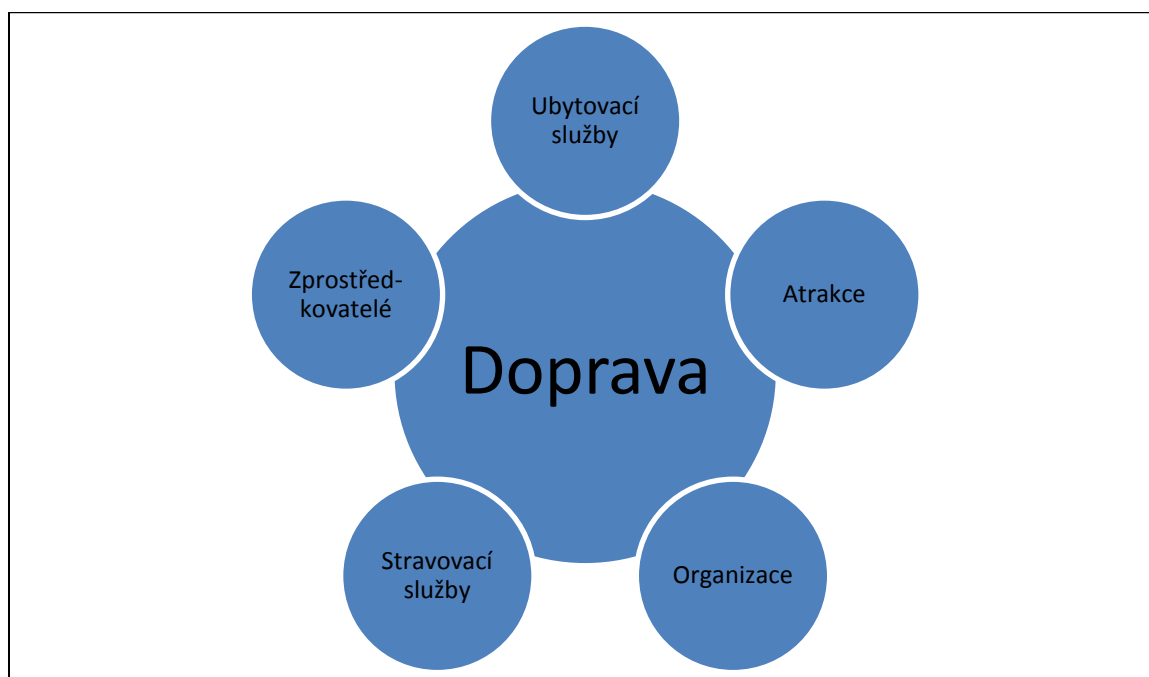
³ PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2011. 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8, s. 11.

⁴ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 187 s. ISBN 987-80-7418-28-6, s. 11.

⁵ Tamtéž, s. 12.

⁶ RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ, s. 17.

Obrázek 2-1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu

Zdroj: RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ, 2011, s. 17; vlastní zpracování

Z obrázku lze vyčíst, že činnost cestovního ruchu není jedna činnost, ale je to spojení služeb z jiných odvětví. Podle obrázku jsou všechny hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu spojeny se sektorem dopravy. Do ubytovacího sektoru spadají poskytovatelé ubytovacích služeb (hotelové řetězce i soukromé malé penziony), sektor turistických atrakcí tvoří národní parky, kulturní či historická místa a zajímavosti, tematické parky, botanické zahrady a další. Zprostředkovatelé cestovního ruchu jsou touroperátoři, cestovní kanceláře, agentury, sezónní zprostředkovatelé, rezervační systémy a podobně. Mezi sektory destinačních organizací patří národní turistické centrály, regionální centra či turistické asociace apod. Sektor doprava zahrnuje všechny způsoby dopravy, tedy leteckou, lodní, železniční, automobilovou a autobusovou, spadají zde i půjčovny a zprostředkovatelé půjčování vozidel.⁷

2.1.1 Výchozí terminologie cestovního ruchu

V roce 1991 v Ottavě se konala konference *Světové organizace cestovního ruchu* (*World Tourism Organization, WTO*), na které došlo k **obsahovému vymezení** většiny pojmů z oblasti cestovního ruchu. Tyto pojmy lze využít pro lepší definici cestovního ruchu a pro statistické sledování.

⁷ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

- **Vnitřní cestovní ruch** zahrnuje domácí cestovní ruch – cesty po vlastní zemi a aktivní cestovní ruch, tj. cesty a pobyt cizinců v dané zemi.
- **Národní cestovní ruch** zahrnuje domácí cestovní ruch a pasivní cestovní ruch, tj. výjezdové cesty obyvatel dané země do cizích destinací.
- **Mezinárodní turismus** označuje účast na turismu, kdy dochází k překročení hranice národního státu. Představuje nejširší pojem z hlediska územní realizace cestovního ruchu, zahrnující pohyb účastníků turismu mezi státy, bez konkrétního teritoriálního určení.
- **Světový turismus** je veškerý turismus na světě, při němž dochází k překračování hranic, tedy souhrn veškerého příjezdového a výjezdového turismu všech států světa. Zahrnuje veškerý turismus, který je na světě realizován, tedy souhrn domácího i zahraničního turismu všech států světa.
- **Průmysl cestovního ruchu** je souhrnem přímých podnikatelských aktivit a hmotných podmínek cestovního ruchu, tedy soubor ubytovacích a stravovacích služeb, činnost cestovních kanceláří a doprovodných služeb (průvodcovské, animační, dopravní, lázeňsko-léčebné, prodejní síť, průmysl zábavy, výroba suvenýrů, finanční služby apod.).
- **Ekonomika cestovního ruchu** je širším pojmem. Kromě aktivit zahrnutých do průmyslu cestovního ruchu jsou to i veškeré vyvolané (nepřímé) ekonomické aktivity spojené s realizací cestovního ruchu.
- **Turista** je dočasný návštěvník, který se zdrží v zemi alespoň 24 hodin (jedno přenocování), ne však déle než jeden rok. Hlavním důvodem cesty nesmí být výkon výdělečné činnosti v navštívené destinaci.
- **Rezident (stálý obyvatel)** v mezinárodním cestovním ruchu je osoba, která žije v dané zemi alespoň jeden rok. V domácím cestovním ruchu se jedná o osobu, který alespoň 6 měsíců žije v daném místě.
- **Cestování** – je to širší pojem než cestovní ruch, může být spojeno s dalšími motivy, jako např. cesta do práce, které nepatří do cestovního ruchu.
- **Turistika** je součástí cestovního ruchu. Jedná se o takovou část cestovního ruchu, která je spojena s pohybovou aktivitou účastníků (horská turistika, cykloturistika, vodní turistika apod.).
- **Zdrojová země** – země s největším počtem výjezdů turistů.
- **Destinace** – turistická oblast.

- **Satelitní účet cestovního ruchu** je ekonomický účet odvětví cestovního ruchu, který je vytvářen celou soustavou ukazatelů zachycujících a kvantifikujících ekonomické a sociální aspekty cestovního ruchu. Vymezuje mezinárodní standardy pro měření ekonomických přínosů cestovního ruchu.⁸

Při realizaci cestovního ruchu **dochází ke spojení subjektu s objektem**. **Subjekt** – účastník cestovního ruchu (orgány a organizace zabývající se cestovním ruchem, pracovníci v oblasti cestovního ruchu, účastníci cestovního ruchu) se spojuje se svým **objektem** – místem dočasného pobytu (rekreační prostor, materiálně-technická základna, služby, zboží, volné statky, účastníci cestovního ruchu), kde dochází k uspokojování jeho potřeb, jež rozhodly o účasti na cestovním ruchu.

Mezi **charakteristické rysy** cestovního ruchu patří:

- změna místa pobytu,
- dočasný (přechodný) pobyt v místě, které není místem běžného pobytu účastníka cestovního ruchu,
- hlavní účel cesty není výdělečná činnost v navštívené zemi,
- realizace se uskutečňuje převážně ve volném čase účastníka cestovního ruchu,
- vytváření vztahů mezi lidmi.⁹

2.1.2 Typologie cestovního ruchu

Existuje řada různých kritérií systematiky cestovního ruchu. Formy cestovního ruchu můžeme rozdělit na **základní** a na **specifické**. Základní formy jsou současně **primárními** potřebami, které jsou **cílem** účasti na cestovním ruchu. Specifické formy uspokojují další potřeby, které jsou stále rozmanitější, a jejich nabídka se bude stále rozšiřovat.

Základní cestovní ruch můžeme rozdělit na:

- **Rekreační**, jenž přispívá k **regeneraci** a reprodukci fyzických a duševních sil člověka. Realizuje se ve vhodném rekreačním prostředí (vody, lesy, hory). V Čechách je velice rozšířeno chataření a chalupaření.
- **Kulturně poznávací** cestovní ruch je zaměřen na poznávání historie, kultury, tradic, zvyků, apod.

---

⁸ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

⁹ Tamtéž.

- **Sportovně turistický** pramení ze zájmu lidí o aktivní odpočinek a účast na sportovních činnostech. Lze zde zahrnout i organizování pasivní účasti na sportovních akcích.
- **Léčebně lázeňský** cestovní ruch je zaměřen na léčbu, prevenci a celkovou obnovu fyzických a psychických sil jednotlivce.

Dále lze rozdělit cestovní ruch podle různých hledisek:

- **Specifický cestovní ruch** zahrnuje mládežnický, městský, venkovský, kongresový, incentivní, chatařský, chalupářský, náboženský, zábavní a atrakční, gastronomický, cykloturistika, mototuristika, sportovní lov, rybolov, karavanový, cestovní ruch zdravotně postižených, nákupní turistika, atd.
- Podle **místa realizace** můžeme rozdělit cestovní ruch na domácí, zahraniční, aktivní (příjezdy zahraničních turistů), pasivní (výjezdy do zahraničí), tranzitní (průjezdy zemí), vnitřní cestovní ruch (uvnitř země), národní cestovní ruch a mezinárodní cestovní ruch.
- Podle **způsobu financování** rozdělujeme cestovní ruch na **volný** (účast není formálně podmíněná, účastník si ji hradí sám v plné výši; volně přístupné zařízení cestovního ruchu, cenová tvorba dohodou) a **vázaný** (účast „vázána“ na splnění určité podmínky, např. členství v určité organizaci nebo pacient v lázeňském cestovním ruchu. Účastník se podílí na úhradě služeb spolu se společenským fondem, např. podnikový fond, fondy kulturních, sociálních potřeb, nemocenské pojištění apod. Řadíme zde podnikové rekreace ve vlastních podnikových zařízeních, lázeňská péče, dětská rekreace.)
- Podle **délky pobytu** rozdělujeme cestovní ruch na **krátkodobý** (do tří přenocování) a **dlouhodobý** (více než tři přenocování).
- Podle **způsobu účasti – zabezpečení cesty**: **organizovaný** (cestu a pobyt zajišťují především cestovní kanceláře a jiní zprostředkovatelé) a **neorganizovaný** (účastník si sám zabezpečuje a volí služby).
- Podle **počtu účastníků – individuální** (návštěvník/turista se účastní cestovního ruchu sám, popřípadě s rodinou) a **kolektivní** (může mít podobu skupinového, masového nebo rodinného cestovního ruchu. Zvláštní formou je klubový cestovní ruch).
- Podle **ročního období** dělíme na **letní, zimní, sezónní** (sezóna je obdobím s vysokou koncentrací návštěvnosti, s tím je spojena maximální nabídka služeb turistického

ruchu) a **mimosezónní** (období nízké návštěvnosti místa, což bývá doprovázeno sníženou nabídkou služeb).

- Podle **vztahu k platební bilanci** – cestovní ruch ovlivňuje platební bilanci státu významným způsobem. Podle jeho vztahu k platební bilanci je dělíme na **aktivní cestovní ruch** (příjezdy zahraničních návštěvníků do tuzemska, dochází při něm k inkasu devizových příjmů) a **pasivní cestovní ruch** (výjezdy tuzemců do zahraničí, dochází při nich k devizovým výdajům).
- Podle **vlivu na životní prostředí** lze cestovní ruch rozdělit na **tvrdý turismus** (nebere ohled na environmentální, sociální a kulturní vnější prostředí, jde především o masový turismus ve všech podobách) a **měkký turismus** (chová se uvědoměle a je šetrný k prostředí, ve kterém se realizuje a přispívá k udržitelnému rozvoji turismu).

Existují ještě **další hlediska členění**, jako například cíl cesty, podle použitého dopravního prostředku, podle destinace, způsobu ubytování atd.¹⁰

2.1.3 Typologie návštěvníků

Návštěvníci jsou označováni v oficiální turistické statistice jako turisté a výletníci.

Nejčastějším důvodem návštěvy je především:

- **Zábava** – dovolená, kultura, aktivní sport, příbuzní a známí, ostatní.
- **Služební cesta** – schůzka, obchod, služební úkol.
- **Ostatní turistické motivy** – studijní pobyt, tranzit a jiné.¹¹

Tyto důvody lze lépe specifikovat pomocí následujícího obrázku.

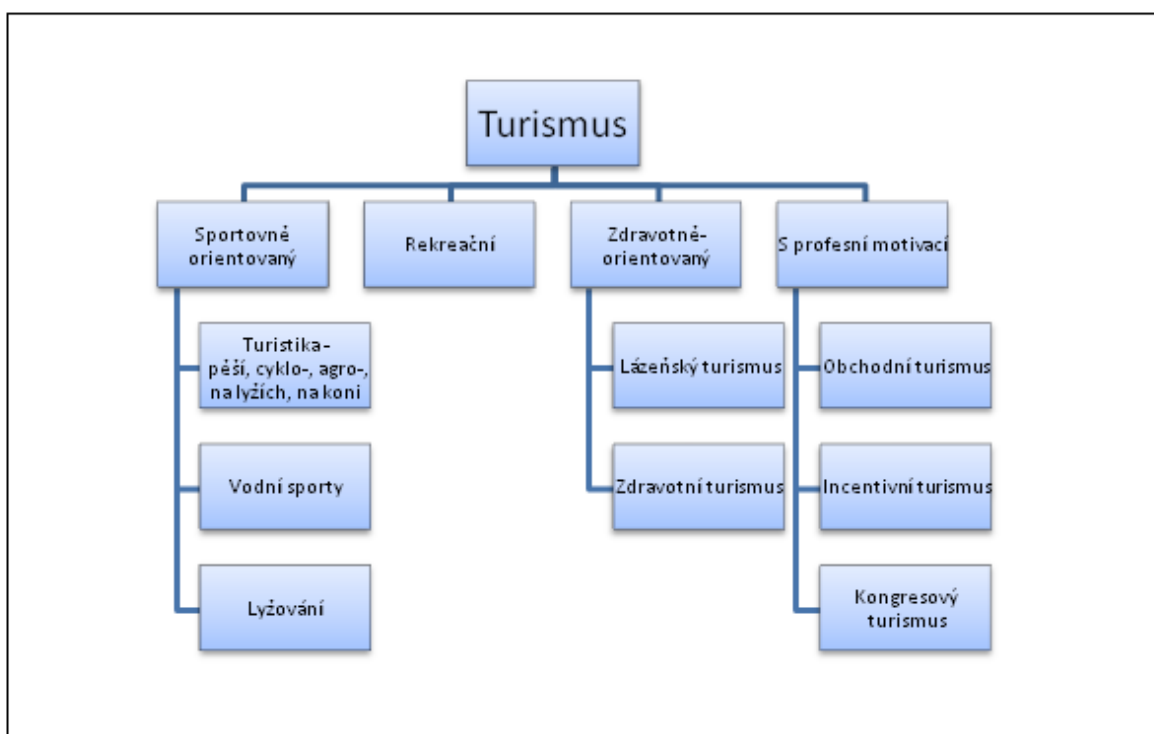
---

¹⁰ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

¹¹ Tamtéž.

Obrázek 2-2: Systém turismu z pohledu motivačních důvodů k účasti na turismu

Zdroj: NEJDL, Karel, 2011, s. 26; vlastní zpracování

2.2 Vývoj cestovního ruchu ve světové ekonomice

V současné době představuje cestovní ruch **důležitou oblast národního hospodářství** a je **významnou součástí spotřeby obyvatelstva**. Aby se cestovní ruch mohl rozvíjet, je potřeba zajistit **tři základní podmínky** – svobodu pohybu a zachování bezpečnosti v dané destinaci, vytvoření dostatečného fondu volného času a zajištění přiměřených disponibilních důchodů obyvatelstva. Jeho rozvoj je podporován mnoha faktory, jež souvisí s růstem populace země, zlepšováním jejího zdravotního stavu a zvyšování vzdělanosti, která dává vzniknout touze po poznání nových míst, kultur a prožití neobvyklých zážitků. Postupně se cestovní ruch posunuje na žebříčku potřeb člověka na vyšší příčku a z luxusní se stává běžnou potřebou.

Jako jedny z možných **důvodů vzniku** cestovního ruchu můžeme uvést:

1. Potřebu obnovit spojení s přírodou s cílem reprodukovat pracovní sílu,
2. růst vzdělání jako realizace potřeby poznání,
3. obnovování a navazování styku s lidmi.

Jednoduché formy cestovního ruchu se datují už do dob starověkého Říma. Ve středověku se do něj řadily náboženské poutě, lov, nebo cestování za zábavou, především na různé turnaje a plesy. Klasický cestovní ruch se začíná rozvíjet v 16. – 18. století, kdy se staly módními návštěvy lázeňských zařízení. V roce 1841 byl v Anglii uskutečněn první organizovaný výlet a v roce 1895 vzniká v Rakousku-Uhersku Spolek přátel přírody, který se zabývá cestovním ruchem. Po druhé světové válce nastává hlavní rozvoj cestovního ruchu, jelikož lidé kvůli urbanizaci mají více volného času a věnují jej volnočasovým aktivitám, poznávání a rekreaci.

Vývoj cestovního ruchu lze rozdělit do čtyř etap:

1. Prvopočátky: 480 př. n. l. až 16. století.
2. Začátky moderního cestovního ruchu: 17. – 19. století.
3. Novodobý: po první světové válce do roku 1948 a období 1949 – 1989.
4. Současné období: po roce 1990.

2.2.1 Prvopočátky

První cestovatelé byli **Řekové, Římané a Egypťané**. Můžeme tak soudit díky doloženým popisům z cest řeckého dějepisce *Herodota*, *Peutingerově* mapě z cest či z prvních cestovních průvodců řeckých pamětihodností od *Pausánie*, z písemných a stavebních dokladů o cestování za odpočinkem a zábavou. Staří Řekové a Římané se účastnili také námořních výprav a putování po souši, které měly důležitý význam pro poznávání okolního světa, pokud se chtěli stát například politikem nebo obchodníkem.

Ve **středověku** byl cestovní ruch vytvářen především šlechtici a syny bohatých kupců a měšťanů, kdy se tímto také připravovali na budoucí povolání. Z této doby existují **tištění průvodci a popisy cest pro obchodníky**, kvalitní **mapy** tehdy známého světa, významné **cestopisy**, které popisovaly kulatost Země. 13. století je symbolem **objevitelských a kolonizačních cest** do zámoří, hlavně do **Číny, Indie a Indonésie**. Nejznámějším mořeplavcem a objevitelem tohoto období byl *Marco Polo* (1254 – 1324). V 15. století nastal rozmach v zámořských objevech, z nich nejvýznamnější jsou portugalské (v roce 1471 překročení rovníku, v roce 1486 – 1487 obeplutí Mysu dobré naděje a 1498 cesty do Indie) a španělské námořní plavby (1492 – objev Ameriky, v letech 1519 – 1522 byla uskutečněna

první plavba kolem světa). Osobnosti tohoto století byly *Kryštof Kolumbus*, *Bartolomeo Diaz*, *Vasco da Gama* a *Amerigo Vespucci*.¹²

2.2.2 Začátky moderního cestovního ruchu

Počátky moderního cestovního ruchu spadají do **17. a 18. století**, kdy platilo právo volného pohybu po cizích územích pro šlechtice a kupce a využívali jej hlavně šlechtici a tovaryši za získáváním zkušeností. Zároveň v důsledku rozvoje dělby práce a objevů nových produktivnějších metod hospodaření, které zvyšovaly výnosy, šlechtici začali více dbát na vlastnictví svého území. Začali svá území oplocovat a vymezovat hranice svého území, nad kterým převzali nadvládu a současně omezili právo na vstup. Tímto postupem **omezili volnost pohybu**, ale zároveň vznikla **potřeba seznámit se s novými metodami hospodaření a způsobem života v jiných zemích**. Proto vznikaly průvodce, které měly chránit poutníky před přepadením a ulehčovat jim cestu díky znalostem a poznatkům o ubytování, zemi a národních zvycích. Cestování šlechticů a měšťanů je nazýváno také jako **Grand tour**.

Průmyslová revoluce v **17. století** ovlivnila i cestování, především díky potřebě nových pracovních sil byl vyvinut **nátlak na zrušení omezení volnosti pohybu**. Bylo potřeba využít venkovany jako námezdní dělníky ve výrobě a zrušit nevolnictví. Zároveň **technický pokrok** přinesl tlaky na vzdělání a získávání odborných zkušeností.

V roce **1841** Angličan *Thomas Cook* založil **první cestovní kancelář**, uspořádal **první organizovaný výlet** osobním vlakem na trati Leicester – Loughborough po anglickém venkově pro 570 zastánců protialkoholního hnutí. V roce 1855 zorganizoval také **první zahraniční zájezd** na Světovou výstavu do Paříže a od roku 1856 rozšířil svou nabídku na zájezdy do ostatních evropských zemí. Poté díky založení poboček začal zprostředkovávat zájezdy po celém světě. Cookovy metody se využívají dodnes, patří k nim smysl pro kvalitu, spolehlivost, odpovědnost, odborné znalosti, pozornost každému detailu přípravy zájezdu a další.

Rozvoj cestovního ruchu souvisel s rozvojem společnosti, s průmyslem a hlavně s **rozvojem dopravy**. V polovině 19. století byla motorem cestovního ruchu železniční doprava. Využívali ji hlavně nejbohatší členové společnosti v cestách za poznáním či za lázeňstvím.

---

¹² HESKOVÁ, Marie, a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.

Druhá polovina 19. století je ve znamení **horské a pěší turistiky** a **lázeňství** se dostává na vrchol svého rozvoje.¹³

2.2.3 Novodobý cestovní ruch

Novodobý cestovní ruch lze rozčlenit na **tři hlavní etapy – období do 1. světové války, období mezi světovými válkami a období po 2. světové válce.**

V období před 1. světovou válkou se díky rozvoji výroby vytváří pro téměř všechny vrstvy společnosti čím dál **větší fond volného času**, jenž je často využíván k cestování a rozvoji cestovního ruchu. Vyšší vrstvy často trávili svůj čas v lázeňských střediscích a podobných zařízeních, kde pobývali delší dobu. Střední a nižší vrstvy naopak upřednostňovaly kratší dobu pobytu pro turistiku a volný pobyt v přírodě. Cestování se stalo jednodušší díky jeho **liberalizaci**, neexistovala žádná vážná administrativní omezení ze strany jednotlivých států. Jako charakteristický znak tohoto období se považuje **prudký rozvoj materiálně-technické základny**, jež se stala východiskem dalšího rozvoje ve všech směrech dalších etap. V tomto období také vznikají **specializované profese** v cestovním ruchu zaměřené na zprostředkování, poskytování a zajišťování dopravních, ubytovacích, stravovacích a dalších služeb. Jako hlavní dopravní prostředek byla využívána železniční doprava.

V důsledku 1. světové války se většina států uchýlila k ochrannářským opatřením, která do značné míry **omezovala mezinárodní vztahy**, zvláště v oblasti celní, pasové, vízové a zahraničního cestovního ruchu. Další omezení vznikla díky **světové hospodářské krizi v 30. letech**. Kvůli těmto omezením se zpomalil i vývoj materiálně-technické základny. Zároveň ale po 1. světové válce dochází k výraznému **rozvoji dopravy a vývoji nových dopravních prostředků**, čímž došlo i k společensko-ekonomickým změnám. Cestovní ruch se již neomezuje jen na letní sezónu, ale také se začíná objevovat i v zimním období. V tomto období si státy začínají uvědomovat ekonomický význam zahraničního cestovního ruchu a začaly **podporovat jeho rozvoj**. Začaly vznikat studijní programy zaměřené na specializaci cestovního ruchu a také se na vysokých školách a výzkumných ústavech začal provádět výzkum cestovního ruchu. Do cestovního ruchu se zapojují již **širší vrstvy obyvatelstva**, ale pomaleji kvůli krizi, která způsobila mimo jiné vysokou nezaměstnanost.

V České republice nastal největší rozmach cestovního ruchu v **meziválečném období** v roce 1937. Materiálně-technickou základnu tvořilo 10 271 ubytovacích zařízení s 189 664

---

¹³ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4; HESKOVÁ, Marie, ref. 12.

veřejnými lůžky a 344 956 lůžky v soukromých domácích ubytovacích prostorách. Množství zahraničních návštěvníků se odhaduje na 500 000 a průměrná délka pobytu byla 8 dní.

Po 2. světové válce se svět rozdělil na **dvě společenské soustavy**, což se projevilo také na cestovním ruchu. Mezi **faktory rozvoje** cestovního ruchu v této době patřilo zvyšování fondu volného času, rozvoj automobilismu, ale také vliv negativních jevů na životní prostředí ve městech a průmyslových oblastech a jiné společensko-ekonomické faktory. Díky dalšímu rozvoji dopravy a využívání nových prostředků dopravy se cestovní ruch rozšířil i do **geograficky vzdálenějších oblastí** a ke slovu se dostávají také rozvojové země, které zaznamenaly úspěšný ekonomický vývoj. Do cestovního ruchu zásadně **zasahuje stát**, jelikož **devizové příjmy** ze zahraničního cestovního ruchu jsou pro stát **důležitým zdrojem**. Materiálně-technická základna došla změn, zvláště v oblasti dopravy, kde převládá silniční a letecká doprava. Díky přesunu do zimní sezóny vzniklo také plno horských středisek s lanovkami, vleky apod. Stát se začal aktivně podílet na podpoře cestovního ruchu investicemi do výstavby inženýrských sítí, čímž podporuje podniky cestovního ruchu k výstavbě a tím také k rozvoji daného území. V oblasti školství vznikají **instituce pro vysokoškolské vzdělání** v tomto oboru, což má rovněž dopad na kvalitu služeb a ekonomické přínosy. Cestovní ruch se v tomto období stává nedílnou součástí života všech vrstev obyvatelstva.¹⁴

V roce 1948 byl znárodněn Čedok¹⁵, který měl v tu dobu dominantní postavení. Prošel organizačními změnami a v jeho systému byly **integrovány podniky cestovních kanceláří s podniky hotelovými**. Fungoval zde samostatný organizátor zájezdů – touroperátor a síť poboček – zprostředkovatelů zájezdů.¹⁶

2.2.4 Současné období

Počátek tohoto období souvisí s **rozpadem centrálně plánovaných ekonomik** a je charakteristická nevyrovnaným růstem regionů. V 90. letech 20. století většina zemí právě vychází z recese, s čímž souvisí růst nezaměstnanosti. Vývoj cestovního ruchu byl v tomto období ovlivněn největším dílem politicko-ekonomickými změnami. Díky rozpadu Sovětského svazu se otevřely nové možnosti cestování, nové zdrojové trhy a investiční

---

¹⁴ PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu Turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3748-5.

¹⁵ Čedok = Česká dopravní kancelář, nejstarší cestovní kancelář v České republice, založena roku 1920.

¹⁶ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

příležitosti. Největší rozvoj cestovního ruchu nastal v asijských zemích díky ekonomickému růstu a technologickému pokroku.¹⁷

Úloha současného cestovního ruchu v rámci národních ekonomik **se neustále zvyšuje**, hraje roli v kulturním životě, má vliv na životní prostředí a dává vzniknout novým pracovním místům. Cestovní ruch se stal nedílnou součástí života většiny lidí, spolu s tím rostou výdaje v tomto odvětví. 13 – 15 % rodinných příjmů v Evropské unii je vydáváno na cestovní ruch. Nejnavštěvovanějším světadílem je stále Evropa, ale již se prosazuje **diverzifikace turistických destinací**, zvláště v Asii, Severní Africe, Latinské Americe a Karibiku. Další **rozvoj** cestovního ruchu je **zpomalován** teroristickými útoky, válkami, přírodními vlivy.

Podmínky výjezdního cestovního ruchu se v České republice v 90. letech značně zlepšily díky **zrušení vízové povinnosti a uzavření bezdevizového styku** s většinou turistických destinací. Příjezdový cestovní ruch taktéž doznal pokroku a zlepšila se jeho konkurenceschopnost tím, že došlo k oddělení hotelů ze systému Čedoku a vznikly **samostatné hotelové organizace**, rekonstruovaly se a stavěly se nové hotelové kapacity. V této době došlo ke **krachu** velkého množství **cestovních kanceláří**, jelikož trh byl v tu dobu již přesycen tímto druhem podnikání. Vznikl totiž velký počet cestovních kanceláří, zliberalizovaly se živnosti a počet subjektů podnikajících v cestovním ruchu se zvýšil. Postupně v čase začíná nabídka převyšovat poptávku po zájezdech a trh se stává nasyceným. Toto období je také charakteristické tím, že příjezdy převažovaly nad výjezdy a **Česká republika se stala příjezdovou zemí**.

Po roce 2000 se v České republice **zmírnilo tempo růstu příjezdového cestovního ruchu** z důvodů větší konkurence mezi zeměmi a také snížením počtu cestovních kanceláří. Trend rozvoje cestovního ruchu je stále pozitivní, protože vzrůstá fond volného času, mění se životní styl, roste mobilita, probíhá odstraňování překážek volného pohybu osob mezi jednotlivými státy a vznikají nové nároky na způsob cestování. Rozvíjí se **nové formy turistiky** jako agroturistika, cykloturistika, kongresová turistika apod.¹⁸

---

¹⁷ PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, ref. 14.

¹⁸ RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

2.3 Organizační zajištění cestovního ruchu ve světovém měřítku

Cestovní ruch je zajišťován mnoha organizacemi na různých úrovních, od organizací působících celosvětově až po organizace s regionální působností. Podle Palatkové se organizace dělí na mezinárodní, mezivládní a mimovládní organizace.¹⁹

2.3.1 Mezinárodní organizace

Mezistátní mezinárodní organizace jsou **subjekty mezinárodního práva**, nevykonávají veřejnou moc, proto nepodléhají obecnému mezinárodnímu právu, jež se vztahuje pouze pro územní suverény. Sjednáním partikulární mezinárodní smlouvy je založen statut organizace vymezující její subjektivní práva a povinnosti, okruh působnosti v rámci účelu či cíle, k němuž byla organizace zřízena. Organizace jsou také subjektem práv a povinností dalšího partikulárního mezinárodního práva, které samy smluvně vytvořily.²⁰

Tyto organizace lze rozdělit do dvou skupin:

- **Podle zaměření a vazby jejich agendy na sektor turismu**
  - Mezinárodní organizace, jejíž hlavní a jedinou náplní je agenda turismu;
  - mezinárodní organizace, jejichž agenda je širší a turismus v ní představuje jednu z několika či mnoha dalších součástí;
  - mezinárodní organizace, jejichž vazba na turismus je velice volná.
- **Podle charakteru členské základny**
  - Mezinárodní organizace mezivládní, základnu tvoří národní státy;
  - mezinárodní organizace mimovládní, základnu tvoří firmy, profesní svazy, instituce, fyzické osoby aj.

Mezinárodní organizace lze členit i podle dalších charakteristik, jako například regionální a celosvětová působnost, míra specializace mezinárodní organizace nebo charakter členské základny, jenž je podstatný pro celkové zaměření a cíle organizace. Většina mezinárodních mezivládních organizací je vytvořena pro to, aby řešily **globální problémy světové ekonomiky** a součástí jejich agendy je často i turismus. Mezi mezinárodní organizace řadíme například Světovou organizaci turismu (UN World Tourism Organisation, UNWTO),

---

¹⁹ PALATKOVÁ, Monika, ref. 3.

²⁰ Tamtéž.

Světovou radu pro cestování a turismus (World Travel and Tourism Council, WTTC) nebo Cestovní asociaci Pacifik Asie (Pacific Asia Travel Association, PATA).

Vedle mezinárodních organizací hrají významnou roli také **integrační seskupení**, jako Evropská unie, Asociace národů jihovýchodní Asie (Association of Southeast Asian Nations, ASEAN), Hospodářská spolupráce Asie a Pacifiku (Asia Pacific Economic Cooperation, APEC), Severoasijská asociace pro regionální spolupráci (South Asian Association For Regional Cooperation, SAARC) a mnoho dalších, která mají právní subjektivitu a institucionální zajištění, což je odlišuje od typických mezinárodních organizací.²¹

2.3.2 Mezivládní organizace

Nejvýznamnějšími organizacemi pro oblast turismu jsou ty, které vznikly jako **subjekty s právní subjektivitou**, zvláště v **systému OSN** a i mimo něj. Dle zaměření na turismus je lze rozčlenit podle následujících charakteristik:

- Mezinárodní mezivládní organizace s **agendou turismu jako hlavní a jedinou náplní**, kde spadá Světová organizace turismu.
- Mezinárodní mezivládní organizace **řešící kromě agendy turismu i další sektory**, s prokazatelnými dopady do sektoru turismu.

K mezivládním organizacím patří Evropská cestovní komise (European Travel Commission, ETC), Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) či Organizace spojených národů (OSN, United Nations, UN).²²

2.3.3 Mimovládní organizace

Existuje velký počet mimovládních organizací, které svou činností ovlivňují sektor turismu. Pro přiblížení je zde uvedeno jednoduché členění mimovládních organizací, které vykonávají jako hlavní činnost agendu turismu:

- Mezinárodní organizace, jejichž členskou základnu tvoří převážně profesní asociace;
- mezinárodní organizace, jejichž členská základna je smíšená, tvořená jednotlivými subjekty vč. fyzických osob, profesními asociacemi i společnostmi pro destinační

---

²¹ PALATKOVÁ, Monika, ref. 3.

²² Tamtéž.

řízení a dalšími, kde lze vymezit a sledovat sektorovou i regionální orientaci následovně:

- Organizace s působností **univerzální**,
- organizace s působností **regionální**,
- organizace s působností v **sektoru ubytování a stravování**,
- organizace s působností v **sektoru dopravy**,
- organizace s působností v **sektoru cestovních kanceláří a agentur**,
- organizace s působností v **ostatních sektorech**.

Do mimovládních organizací spadají Evropská komise asociací cestovních agentů (European Commission of the Travel Agents Associations, ECTAA), Evropská asociace touroperátorů (European Tour Operators Associations, ETOA), Světová asociace cestovních agentur (World Association of Travel Agencies, WATA) a mnoho dalších.²³

Dále jsou stručně popsány dvě organizace, které mají největší vliv na cestovní ruch z celosvětového hlediska.

- **Světová organizace turismu (UN World Tourism Organisation, UNWTO)**

Světová organizace turismu je mezivládní a mezinárodní organizací, která byla založena 27. září 1970 pod zkratkou WTO. V roce 1975 bylo založeno sídlo v Madridu a valné shromáždění jmenovalo prvního generálního tajemníka. Od roku 2003 je součástí OSN a její název byl změněn na UNWTO. UNWTO je jediným mezinárodním fórem v této formě a slouží také jako zdroj informací a know-how v oblasti turismu. Členy této organizace je 155 států, 7 teritorií a přes 400 partnerů ze soukromého sektoru, vzdělávacích institucí, turistických asociací a lokálních turistických orgánů. Jako **hlavní mezinárodní organizace pro cestovní ruch**, UNWTO „podporuje cestovní ruch jako hnací sílu ekonomického růstu, včetně rozvoje a udržitelnosti životního prostředí a nabízí vedení a podporu pro sektor v rozvíjení znalostí a politiky turismu po celém světě.“²⁴

- **Světová rada cestování a turismu (World Travel & Tourism Council, WTTC)**

World Travel & Tourism Council je **druhou nejvýznamnější organizací** pro mezinárodní cestovní ruch. „WTTC je fórem pro předsedy, prezidenty a výkonné

---

²³ PALATKOVÁ, Monika, ref. 3.

²⁴ UNWTO [online], 2011.

ředitelé stovky předních světových společností zabývajících se cestovním ruchem.²⁵ WTTC byla založena v Londýně v roce 1990. Vzhledem k charakteru členské základny je mnoho opatření a nástrojů využíváno v praktickém životě s konkrétními dopady. I když je tato organizace mimovládní povahy, velice úzce spolupracuje s mezivládními organizacemi.²⁶

2.4 Evropská unie a cestovní ruch

Je patrné, že cestovní ruch má v Evropské unii své místo. Již od počátku evropské integrace existovala **tendence začlenit agendu turismu** do systému evropských politik a institucí. Kvůli tomu, že je turismus značně různorodý, byl zařazen hned do několika oblastí a politik. Od 70. let 20. století se začala aktivně řešit otázka cestovního ruchu a narůstala snaha přidělit agendě turismu odpovídající status při zachování principu subsidiarity.

V 80. letech probíhaly první pokusy o **sjednocení přístupu k turismu** a nejvýraznější posuny tato oblast zaznamenala v 90. letech 20. století. Tehdy byl zahájen proces *Turismus a zaměstnanost* (1997) a ve třetím článku *Maastrichtské smlouvy o Evropské unii* byl poprvé turismus uveden jako společná aktivita EU pod písmenem t) opatření v oblasti energie, civilní obrany a turismu. V následujícím desetiletí byla dalším krokem ke změně *Lisabonská smlouva*, jež zařadila turismus mezi sektory s podporující, koordinující a doplňující pravomocí Unie.²⁷

2.4.1 Cestovní ruch v Lisabonské smlouvě

Cestovní ruch je velice rozsáhlou oblastí, souvisí s ním ustanovení o volném pohybu osob, zboží a služeb, malých a středních podniků a ochraně spotřebitele, tak jako politiky v oblasti životního prostředí, či dopravní a regionální. Opatření, která se přijmou v těchto oblastech, mohou proto ovlivnit cestovní ruch v rámci Společenství. Předchozí právní úpravě neměl cestovní ruch svou vlastní pozici. Lisabonská smlouva vytváří právní základ pro cestovní ruch díky nové *hlavě XXII „Cestovní ruch“*. Znamená pro cestovní ruch nové úpravy, zvláště v *článku 195 Smlouvy o fungování Evropské unie*, kde „Unie doplňuje činnost členských států v odvětví cestovního ruchu, zejména podporou konkurenceschopnosti podniků Unie v tomto odvětví. Za tímto účelem je činnost Unie zaměřena na:

---

²⁵ WTTC [online], 2011.

²⁶ PALATKOVÁ, Monika, ref. 3.

²⁷ TITTELBACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa*. Praha: Grada, 2011. 200 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

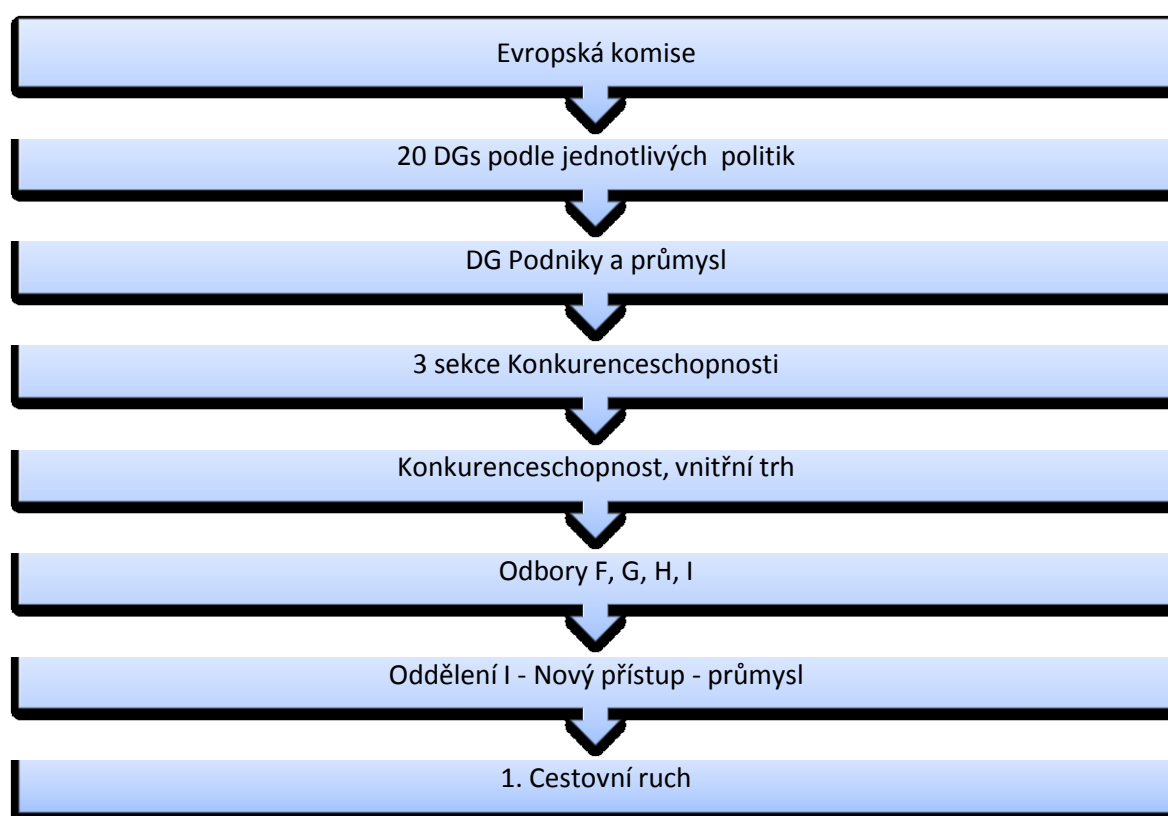
- podporu vytváření příznivého prostředí pro rozvoj firem v turismu,
- podporu spolupráce mezi členskými zeměmi, a to zejména na základě výměny příkladů dobré praxe, zkušeností a osvědčených postupů.²⁸

Cestovní ruch je podle *článku 6 Smlouvy o fungování EU* zařazen do skupiny politik, kde Unie pouze koordinuje, podporuje nebo doplňuje činnosti členských států. Problematika cestovního ruchu je upravována pomocí sekundárního komunitárního práva, které tvoří akty přijímané v rámci vnitřního legislativního procesu Evropské unie. Unie **získala pravomoc přijímat právní akty** v této oblasti díky přesunu části odpovědnosti od členských států při podpisu zakladatelských smluv.

2.4.2 Institucionální a právní zabezpečení cestovního ruchu v EU

Organizace cestovního ruchu v institucích Evropské unie lze znázornit takto:

Obrázek 2-3: Znázornění organizačního zabezpečení cestovního ruchu v institucích EU

Zdroj: NOVACKÁ, Ľudmila, 2011, s. 41; vlastní zpracování

²⁸KONSOLIDOVANÉ ZNĚNÍ SMLOUVY O EVROPSKÉ UNII A SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2010. 410 s. ISBN 978-928242572-5.

Politika cestovního ruchu Evropské unie se zaměřovala na **dva tematické okruhy**:

- ochrana účastníka cestovního ruchu, ochrana spotřebitele,
- ekonomické výsledky cestovního ruchu a jejich statistické vykazování prostřednictvím Turistického satelitního účtu.

Tematické okruhy jsou upravovány **směrnicemi**, které byly postupně přijímány pro ochranu účastníků organizovaného cestovního ruchu, vlastníků nebo nájemců prostřednictvím timesharingu a zavedení *Turistického satelitního účtu* v členských zemích EU. Vznikly tedy směrnice jako *Směrnice o zájezdech*, *Směrnice o časovém podílu timesharingu* a *Směrnice o Turistickém satelitním účtu*.

Důležitou součástí cestovního ruchu je **doprava**. Ta je upravována na úrovni právních aktů oznámení a rozhodnutí. **Letecká doprava** je řešena *Nařízením Komise Evropského parlamentu a Rady týkající se ochrany cestujících v letecké dopravě v Evropské unii*, *Rozhodnutím EU o sestavení černého seznamu – listiny leteckých dopravců*, *Rozhodnutím EU o stanovení společných pravidel náhrad a pomoci cestujícím v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů*. **Silniční dopravu** upravuje *Rozhodnutí Komise o přepravě cestujících autokary a autobusy*, *Nařízení Komise o postupech v osobní dopravě turistickými autokary a autobusy v mezinárodní dopravě, kabotáž trhů, bezpečnost a práva cestujících*. **Železniční doprava** je upravena *Rozhodnutím Evropské komise o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě*.

2.4.3 Hlavní orgány Evropské unie ve vztahu k cestovnímu ruchu

Instituce, které mají hlavní vliv na cestovní ruch, jsou Evropská komise, Rada EU a Evropský parlament. Tyto instituce tvoří tzv. **trojúhelník**, který je ještě doplněn o Evropský soudní dvůr. Pro takovéto složení platí, že:

- Komise navrhuje,
- Evropský parlament doporučuje,
- Rada Evropské unie rozhoduje,
- Evropský soudní dvůr řeší spory, pokud se jedná o unijní právo.

Rada Evropské unie

Rada EU je složena z **ministrů vlád členských zemí**, ti se společně usnášejí na konkrétních politických krocích v jednotlivých oblastech podle svých sektorů. Kromě ministrů a náměstků je Rada složena také z **Výboru stálých zástupců**, tzv. COREPER, jenž zajišťuje každodenní chod Rady EU. **Hlavními úkoly** této instituce jsou:

- koordinace hospodářské politiky členských států,
- rozhodovací pravomoci,
- pravomoc svěřit Evropské komisi provádění Radou přijatých a vydaných právních aktů.

Disponuje obecnou **legislativní pravomocí** ve všech oblastech, jenž nemá ve své pravomoci Komise. Rada EU přijímá právní předpisy (nařízení, směrnice, rozhodnutí, apod.) na návrh Komise, v jistých případech je přijímá společně s Evropským parlamentem.²⁹

V minulosti existovalo až 22 různých formací Rady EU, proto v roce 2002 rozhodla Evropská rada na zasedání v Seville o rozdělení Rady EU na 9 zasedacích formací. V současnosti díky Lisabonské smlouvě, která rozdělila Radu pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy na dvě části, se Rada EU schází v **10 formacích**:

- Rada pro všeobecné záležitosti (General Affairs Council, GAC),
- Rada pro zahraniční věci (Foreign Affairs Council, FAC),
- Rada pro hospodářské a finanční záležitosti (Economic and Financial Affairs Council, ECOFIN),
- Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (Justice and Home Affairs Council, JHA),
- Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti (Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council, EPSCO),
- Rada pro konkurenceschopnost (Competitiveness Council),
- Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (Transport, Telecommunications and Energy Council, TTE),
- Rada pro zemědělství a rybolov (Agriculture and Fisheries Council),
- Rada pro životní prostředí (Environment Council),

---

²⁹ HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ. *Cestovní ruch v působnosti orgánů EU : (vybrané dokumenty)*. Praha: Oeconomica, 2010. 275 s. ISBN 978-80-245-1645-5.

- Rada pro školství, mládež, kulturu a sport (Education, Youth, Culture and Sport Council, EYC).

Existuje také možnost **JUMBO Rady**, která se může sejít, pokud se projednává oblast, která spadá pod více ministerstev. Je využívána ale jen zřídka.³⁰

Turismus spadá pod **Radu pro konkurenceschopnost**, kde je za Českou republiku gestorem Ministerstvo průmyslu a obchodu a za oblast turismu je spolugestorem Ministerstvo pro místní rozvoj. Rada přijímá právní předpisy v oblasti turismu na návrh Komise, v některých případech je přijímá spolu s Evropským parlamentem. Rozhodnutím Rady č 86/664/EHS z 22. prosince 1986 je zřízen **Poradní výbor pro turismus (Tourism Advisory Committee, TAC)**, který se schází několikrát do roka a jeho úkolem je zajišťovat spolupráci mezi Evropskou komisí a členskými státy. Hlavním cílem je koordinovat aktivity spojené s turismem při realizaci společných politik a iniciativ Evropské komise s cílem podpořit hospodářskou soutěž.³¹

Evropská komise

Evropská komise zastupuje **nadnárodní princip**, tedy hájí zájmy Evropské unie v protikladu zájmů jednotlivých členských států. Vznikla v 50. letech na základě ustanovení v zakládajících smlouvách, dnes je zakotvena v člancích 244 – 250 Smlouvy o fungování EU ve znění Lisabonské smlouvy. Komise zastává funkci **výkonného orgánu**, je symbolem nadnárodního rozměru evropské integrace. Ke Komisi patří také řada pomocných úřadů a agentur, které jsou rozmístěny ve všech členských státech.

Je stálým orgánem a schází se jednou týdně a řídí se jednacím řádem. Rozhodnutí schvaluje prostou většinou, často však využívají zásady konsensu.

Mezi **základní pravomoci** Evropské komise patří:

- **výkonná** pravomoc (zabezpečení provádění primárního práva a aktů vydaných na jejich základě prostřednictvím individuálních rozhodnutí),
- **legislativní** pravomoc (EK má výsadní právo iniciovat návrhy legislativních aktů EU),

³⁰ EUROSOP [online], 2012a.

³¹ TITTELBACHOVÁ, Šárka, ref.27.

- **kontrolní** pravomoc (po zjištění porušení evropského práva může podat žalobu na členský stát, má právo na informace od členských států).³²

Hlavními úkoly Komise jsou:

- **předkládat** návrhy právních předpisů Parlamentu a Radě,
- **řídít** a provádět politiky EU a plnit rozpočet,
- **vymáhat** akty EU (společně se soudním dvorem),
- **zastupovat** EU na mezinárodní scéně, např. při sjednávání dohod mezi EU a jinými zeměmi.

Problematika cestovního ruchu spadá pod generální ředitelství *podnikání a průmysl* (DG *Enterprise and Industry*), kde podle vnitřního členění patří pod *ředitelství 1* (viz **obrázek 2-3**), v rámci kterého je zřízeno *oddělení cestovního ruchu*, jenž má na starosti organizační zajištění *Poradního výboru pro cestovní ruch*.³³

Evropský parlament

Reprezentuje občany Evropské unie, má pravomoci podobné těm, kterými disponují národní parlamenty. Spolu s Radou má **zákonodárnou a rozpočtovou pravomoc**. Jako jediný orgán Společenství se Evropský parlament schází a rokuje veřejně.

Evropský parlament má tři základní pravomoci:

- legislativní,
- rozpočtová,
- kontrolní.

V čele Evropského parlamentu stojí **Předsednictvo** složené z předsedy a 14 místopředsedů. Důležitým orgánem Parlamentu je Konference předsedů, jež tvoří předsedové jednotlivých politických frakcí a předseda parlamentu. Tento orgán organizuje práci Parlamentu a připravuje program jednání.³⁴

Poslanci Parlamentu jsou rozděleni do **parlamentních výborů**, ty se podílejí na legislativním procesu. Jejich počet není pevně daný, v tomto volebním období jich existuje celkem 23.

³² EUROSKOP [online], 2012b.

³³ HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ, ref. 29.

³⁴ HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ, ref. 29.

Každý výbor má svého předsedu a tři místopředsedy. Výbory vypracovávají a přijímají zprávy o legislativních návrzích, připravují materiály pro plenární zasedání Parlamentu, posuzují a předkládají pozměňovací návrhy směrnic a nařízení vypracovaných Evropskou komisí.

Na základě návrhu Konference předsedů jsou zřizovány **delegace**, jež podporují vzájemné vztahy mezi EU a parlamenty třetích zemí. Tato meziparlamentní setkání se uskutečňuje dvakrát v roce na půdě Parlamentu a na místě určeném partnerským parlamentem třetí země. Předsedové mají vlastní Konferenci předsedů delegací.

Delegace se rozlišují na:

- meziparlamentní delegace (se zeměmi, které nejsou kandidátskými zeměmi),
- smíšené parlamentní výbory (kandidátské země, nebo země přidružené k EU),
- delegace Evropského parlamentu ve Smíšeném parlamentním shromáždění AKT-EU (země Afriky, Karibiku a Tichomoří),
- delegace Evropského parlamentu v Parlamentním shromáždění EU-Středomoří (koordinace práce delegací v rámci Konference předsedů delegací).³⁵

Evropský soudní dvůr

Zabývá se evropským právem a jeho využíváním v členských státech Evropské unie. K Evropskému soudnímu dvoru jsou připojeny ještě dvě instituce – **Soud prvního stupně** a **Soud pro veřejnou službu EU**.

Pro cestovní ruch jsou zde významné judikáty, Evropského soudního dvora, jež jsou součástí sekundární legislativy a závazným způsobem vykládají význam některých ustanovení evropské legislativy spojené s cestovním ruchem.³⁶

2.5 Podpora cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch je v České republice organizován a řízen pomocí třístupňového systému. Ten je tvořen národní, regionální a místní úrovní a odvíjí se od struktury a jednotlivých úrovní veřejné správy a legislativního rámce. Žádná norma neupravuje vzájemné vztahy subjektů veřejné správy a jejich kompetence v turismu, pouze s výjimkou kompetenčního zákona upravujícího roli MMR.

---

³⁵EUROSKOP [online], 2012c.

³⁶HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ, ref. 29.

2.5.1 Národní úroveň

Na národní úrovni se orgány státní moci dělí na zákonodárné, výkonné a soudní. Zákonodárná moc je představována Parlamentem České republiky, výkonnou zastupuje prezident a vláda České republiky. Moc soudní je zde vykonávána Ústavním soudem a soustavou soudů, kterou tvoří Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy.

Parlament České republiky

Jediným **zákonodárným orgánem České republiky** je Parlament České republiky, který také volí prezidenta republiky, vyslovuje důvěru či nedůvěru vládě a vyhlašuje volby do zastupitelstev v obcích. Cestovní ruch ovlivňuje tím, že má zákonodárnou moc v legislativním procesu ve vztahu k právním normám týkajících se i oblasti turismu.

Parlament se skládá ze dvou částí – **Poslanecké sněmovny a Senátu**. Tyto dvě komory zřizují **výbory a komise**, ty nejsou ve vztahu k cestovnímu ruchu řídicími orgány, mají pouze pracovní, konzultační a poradní funkci při řešení legislativních otázek a účasti na legislativním procesu. Složení výborů se mění v závislosti na funkčním období Poslanecké sněmovny a Senátu. Zvláštní výbor pro turismus nebyl však nikdy založen. Cestovní ruch se řešil do roku 2010 v rámci podvýborů v Hospodářském výboru Poslanecké sněmovny. V současném volebním období (2010 – 2014) byl poprvé zřízen **Podvýbor pro cestovní ruch** v rámci Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. V Senátu podvýbor pro cestovní ruch pro současné volební období zřízen nebyl. V obou komorách Parlamentu existuje 9 výborů, které se svou činností dotýkají oblasti cestovního ruchu.

Vláda České republiky

Vláda představuje v České republice **výkonnou moc**, je tvořena sborem ministrů, předsedy vlády a místopředsedy vlády. K Poslanecké sněmovně je ve vztahu ústavní odpovědnosti, tedy vláda je politicky zodpovědná Poslanecké sněmovně. Výkon vládních pravomocí zajišťují jednotlivá ministerstva a jimi zřízené úřady. Ve všech čtrnácti ministerstvech lze najít činnosti zasahující do cestovního ruchu.

Kromě ministerstev existuje řada dalších orgánů ústřední státní správy či příspěvkové organizace fungující na národní úrovni, jejichž činnost má dopad na oblast cestovního ruchu. K nim patří CzechTourism, Český statistický úřad, CzechInvest, Centrum pro regionální rozvoj, Exportní garanční a pojišťovací společnost, Česká exportní banka, apod.

Na úrovni státní správy je v České republice za oblast cestovního ruchu zodpovědné **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)**. Jednou z jeho hlavních činností je rozvoj odvětví cestovního ruchu prostřednictvím privátních zdrojů zaměřených na cestovní ruch. **Ministerstvo je metodickým a koordinačním orgánem pro všechny subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Plní roli Národního koordinačního orgánu (NOK) pro stanovení rámce řízení a realizace pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, také zajišťuje účast České republiky v Územní agendě EU. Prostřednictvím odboru cestovního ruchu má MMR na starosti tyto činnosti:**

- tvorba legislativních, koncepčních a metodických podmínek pro rozvoj turismu včetně využívání strukturálních fondů,
- vyhlášování programů podpory turismu,
- sestavování koncepcí rozvoje turismu na národní úrovni pro stanovené období,
- sestavování ad hoc programů podpory,
- příprava a aplikace správních a legislativních aktů souvisejících s cestovním ruchem na národní a mezinárodní úrovni,
- využívání legislativních nástrojů a pro vytváření podmínek pro rozvoj turismu a další.³⁷

2.5.2 Regionální úroveň

Regionální úroveň zajištění cestovního ruchu není zcela jasná, jelikož v současné době působí v této oblasti více typů subjektů, a to administrativně určené jednotky – **kraje (VÚSC)**, zastoupené krajskými úřady, dále tzv. **turistické regiony a turistické oblasti**.

Turistické regiony jsou turistickými destinacemi, jež nejsou vymezeny administrativními hranicemi, ale pro jejich vymezení je nejdůležitější strana poptávky³⁸ i strana nabídky³⁹. Proto lépe odrážejí marketingové hledisko tvorby produktu a jeho propagace. **Turistické oblasti** jsou menšími celky obdobně jako turistické regiony založené na vztahu poptávky a nabídky, jejich rozdělení je více podrobné a tyto celky jsou určeny zejména pro domácí turismus.

Regionální úroveň je mnohdy zdrojem problémů, protože:

---

³⁷ PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, ref. 14.

³⁸ Vzdálenost zdrojového trhu, vnímání, realizované aktivity a typy turismu.

³⁹ Primární i sekundární nabídka.

- teritorium kraje se nemusí krýt s teritoriem turistického regionu a vzniká situace, kdy jeden kraj zahrnuje dva turistické regiony nebo jeden turistický region je součástí dvou či více krajů;
- existuje absence a nejednotnost institucí, které by řídily turistické regiony a oblasti;
- je složitější statistické sledování a chybí řada údajů, které nejsou za turistický region sledovány;
- jsou kladeny vysoké nároky a vyvíjen tlak ke spolupráci jednotlivých krajů na projektech přesahujících hranice krajů, apod.

2.5.3 Místní úroveň

Místní úroveň je tvořena obcemi a sdruženími obcí, které jsou základní jednotkou územní samosprávy. Nemají však návazný vztah nadřízenosti a podřízenosti vůči krajům jako vyššímu stupni územní samosprávy. Žádný zákon neukládá povinnost rozvíjet a podporovat cestovní ruch. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo obce, které má na starosti zvolit starostu a místostarostu. Jako výkonný orgán je zřízena rada obce, jejímiž členy jsou starosta a členové zvolení ze zastupitelů. Obecní úřad tvoří kromě zastupitelstva a rady obce také místostarosta, tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Cestovní ruch může obec ovlivňovat svým charakterem – pokud je to obec s pověřeným obecním úřadem nebo obec s rozšířenou působností.⁴⁰

2.5.4 Organizace cestovního ruchu v České republice

Česká centrála cestovního ruchu

CzechTourism je státní příspěvkovou organizací, kterou zřídilo **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**. Jejím cílem je **propagace cestovního ruchu** prostřednictvím aktivit prováděných turistickými regiony, městy, obcemi a podnikatelskými subjekty a rozvoj střednědobé a aktuální strategie pro marketing produktů cestovního ruchu na domácím i zahraničním trhu. V rámci podpory **příjezdového a domácího cestovního ruchu** se zaměřuje zejména na **propagaci konkrétních oblastí cestovního ruchu**, kterými jsou **lázeňství, česká gastronomie, kongresová a incentivní turistika, golfová turistika, bohatství historie, zážitková a aktivní dovolená**. CzechTourism je **členem Evropské komise cestovního ruchu (ETC)**, podílí se tedy s evropskými zeměmi na marketingových aktivitách

⁴⁰ PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, ref. 14.

na zámořských trzích a hlavně na společné prezentaci evropských zemí v ostatních zemích. Podílí se na financování účasti regionů na výstavách u nás a v zahraničí, na kterých se regiony prezentují a vyhledávají kontakty se zájemci o investování. Tato organizace má síť oficiálních zahraničních zastoupení, například v Madridu, Washingtonu, Pekingu, Budapešti, Helsinkách a další.

Česká centra (ČC)

Je zřízena Ministerstvem zahraničních věcí. „Česká centra **prosazují českou kulturní scénu** na mezinárodním poli a aktivně podporují vnímání ČR ve světě jako moderní a kreativní země s bohatou kulturní tradicí.“⁴¹ Česká centra disponují sítí 21 center na třech světadílech a jsou **členem Evropského sdružení národních kulturních institutů EUNIC**.

Horská služba

Datuje se již do roku 1934, kdy byl založen první samostatný záchranný sbor o šesti oddílech. V roce 2004 se Horská služba stala pod zakladatelem MMR obecně prospěšnou společností. Hlavní náplní této společnosti je organizace a provádění záchranných a pátracích akcí v horském terénu, poskytování první pomoci, vytváření podmínek pro bezpečnost návštěvníků hor, instalace a údržba výstražných a informačních zařízení a ostatní související činnosti. Horská služba disponuje stálými komisemi pro řešení odborných problematik, a to lékařskou, metodickou, materiální a technickou.

Klub českých turistů

Vznikl v roce 1888. Správou tohoto klubu je pověřen ústřední výbor KČT a předsednictvo KČT.⁴² Jeho základní organizační jednotkou jsou odbory. Hlavní činností klubu je organizace akcí týkajících se turistiky, jako pěší, cyklo, lyžařská a vodní turistika, mototuristika, speleoturistika, vysokohorská turistika, turistika zdravotně postižených a hipoturistika.⁴³

---

⁴¹ Česká centra [online], 2011.

⁴² RYGLOVÁ, Kateřina, ref. 4.

⁴³ Klub českých turistů [online], 2010.

3 Charakteristika regionálních operačních programu v ČR se zaměřením na cestovní ruch

3.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU

Politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) EU je zaměřena na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v EU. Cílem je snižování ekonomických, sociálních a infrastrukturních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Zaměřuje se zvláště na regiony, které jsou nějakým způsobem znevýhodněny, jako například venkovské regiony, regiony postižené restrukturalizací průmyslu, regiony s nízkou hustotou zalidnění, přeshraniční regiony či horské oblasti. HSS také podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a ochranu a zlepšování životního prostředí.⁴⁴

Pro fungování politiky soudržnosti je důležité dodržovat několik základních principů, které se odrážejí v programové a právní úpravě celého procesu poskytování pomoci. Jsou to **principy** programování, koncentrace, partnerství, adicionality a princip monitorování a vyhodnocování. Spolu s těmito principy se uplatňují ještě principy solidarity a subsidiarity.⁴⁵

Pro dosažení cílů politiky HSS spolupracuje rovina vlád nadnárodních, tedy Komise, spolu s vládami národními, regionálními a municipálními. Evropská komise tvoří základní strategie rozvoje evropských regionů a administrativy států zastávají koordinační roli. Pro výkon této politiky je důležitá samospráva, jelikož ta zná podrobně problematiku svých regionů a napomáhá tím k tvorbě programů pro podporu jednotlivých oblastí.⁴⁶

---

⁴⁴ LACINA, Lubor a Jan OSTŘÍŽEK a kol. *Učebnice evropské integrace*. Brno: Barrister & Principal, 2011. 468 s. ISBN 978-80-87474-31-0.

⁴⁵ LEONARDI, Robert. *Cohesion Policy in the European Union*. Houndmills: Palgrave Macmillian, 2006. 215 s. ISBN 1-40394955-7.

⁴⁶ LACINA, Lubor a Jan OSTŘÍŽEK a kol., ref. 44.

3.1.1 Vymezení základních pojmů

Základními pojmy této oblasti jsou regionální politika, strukturální politika EU a politika hospodářské a sociální soudržnosti EU. Často jsou mezi sebou zaměňovány, i když neznamenají totéž.

Regionální politika má počátky ve Velké Británii v 50. letech. Na nadnárodní úrovni se začala rozvíjet již při jejím vzniku podpisem *Římských smluv* (1957). Jejím úkolem bylo snižovat hospodářské rozdíly mezi regiony. K dosažení tohoto cíle byly využívány strukturální fondy a jiné finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie. Původně měly tyto procesy sloužit k řešení problémů na trhu práce, až později byly rozšířeny i na strukturální problémy.

Kvůli větší koordinaci byla regionální politika koncem 80. let 20. století spojena s částí sociální a zemědělské politiky, z této integrace vznikla **strukturální politika EU**. Ta již zahrnovala široké spektrum oblastí podporovaných aktivit. Pro jejich financování se využíval *Evropský fond regionálního rozvoje* (European Regional Development Fund, ERDF), *Evropský sociální fond* (European Social Fund, ESF) a *Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond* (European Agriculture Guidance and Guarantee Fund, EAGGF).

Podpisem *Maastrichtské smlouvy* (1992) o založení EU vznikla **politika hospodářské a sociální soudržnosti** (HSS) EU, která je založena na principu finanční solidarity. Soudržnost je spolu s hospodářskou a měnovou unií a jednotným trhem dalším z cílů Evropské unie. Politika HSS EU si klade za cíl posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti mezi členskými státy EU. Snaží se snižovat rozdíly mezi členskými státy v ekonomické i životní úrovni a schopnosti EU jako celku čelit výzvám 21. století. Politika HSS EU podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost pohlaví a také vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí. Pro současné programové období jsou využívány strukturální fondy a Fond soudržnosti, jenž byl založen Maastrichtskou smlouvou, a další iniciativy EU. *Lisabonská smlouva* přesunula politiku HSS EU z pravomocí koordinovaných do pravomocí sdílených.⁴⁷

---

⁴⁷ ŠÁMALOVÁ, Veronika. *Využití strukturální pomoci EU v regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu vybraného projektu v programovacím období 2007 – 2013*. Ostrava 2011. Diplomová práce. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra evropské integrace.

3.1.2 Hospodářská a sociální soudržnost v legislativě EU

Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie vychází se *Smlouvy o Evropském společenství (ES)*. Realizaci politiky soudržnosti po legislativní stránce zajišťují *nařízení Rady EU*, ty představují závazný legislativní akt, jenž je obecně závazný jak na úrovni Společenství, tak na úrovni jednotlivých členských států. Za nejvýznamnější právní akty Evropského společenství lze považovat články ze *Smlouvy o založení Evropského společenství* o hospodářské a sociální soudržnosti.

Počátky politiky hospodářské a sociální soudržnosti (kohezní politiky) sahají až k *Římské smlouvě* zakládající Evropské hospodářské společenství (European Economic Community, EEC) v roce 1957, kde je v preambuli zmíněno, že budou snižovány rozdíly ve vývoji mezi regiony členských států. Tehdy tomuto ale nebyla věnována velká pozornost, jelikož všechny zakládající země měly podobnou ekonomickou úroveň a neexistovaly propastné rozdíly mezi jednotlivými regiony. Až s postupným rozšiřováním společenství se tento cíl dostával do popředí a vznikla řada finančních nástrojů pro jeho naplňování.

V roce 1989 *Jednotný evropský akt (Single European Act, SEA)* vytváří podmínky pro skutečnou politiku soudržnosti, která má zemím jižní Evropy i dalším méně rozvinutým regionům pomoci vyrovnat se s nároky jednotného trhu. K části III Smlouvy o EHS je připojena *Hlava V „Ekonomická a sociální soudržnost“*. Článek 130a říká: „K podpoře celkového harmonického vývoje Společenství rozvíjí a uskutečňuje aktivity vedoucí k posilování své ekonomické a sociální soudržnosti“.

Podle článku 174 Lisabonské smlouvy je obecným **cílem kohezní politiky** snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje Evropské unie.⁴⁸

---

⁴⁸ MMR ČR [online], 2011.

3.1.3 Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti v období 2007 – 2013

Pro toto programové období si politika hospodářské a sociální soudržnosti stanovila **tři základní cíle:**

1) Konvergence

Cíl konvergence je určen regionům, které zaostávají ve svém rozvoji. Do tohoto Cíle spadají regiony, jejichž **hrubý domácí produkt** na obyvatele měřený paritou kupní síly je **nižší než 75 % průměru Společenství**. Po rozšíření o nové členské státy s nízkým HDP na obyvatele se snížil průměr, pro mnoho regionů to mělo statistický dopad. Kvůli tomuto vzniklo **přechodné období**, kdy takto postižené regiony dostávaly podporu, aby mohly dokončit konvergenční proces. Přechodné období skončí v roce 2013 a již nemá následovat další. Dále je tento Cíl určen pro ty členské státy, jejichž **hrubý národní důchod** (HND) na obyvatele je **nižší než 90 % průměru Společenství**.

První cíl je určen na **podporu růstu a tvorby pracovních míst** v nejméně rozvinutých regionech. Je financován ze zdrojů *Evropského fondu regionálního rozvoje* (European Regional Development Fund, ERDF), *Evropského sociálního fondu* (European Social Fund, ESF) a z *Fondu soudržnosti* (Cohesion Fund, CF) a je zaměřen hlavně na:

- modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a regionů,
- rozšíření a zlepšení základní infrastruktury; ochranu životního prostředí.

Evropský sociální fond taktéž řeší cíl Konvergence a podporuje zejména:

- zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů a sociálních a ošetrovatelských služeb,
- zvýšení investic do lidského kapitálu,
- adaptace veřejné správy, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ.

2) Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Pod tento Cíl spadají regiony, které nejsou zahrnuty pod cíl Konvergence, mají **HDP na obyvatele nad 75 % průměru Společenství**. V regionech v druhém Cíli je pomoc zaměřena na **podporu regionálních programů** pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je financován z ERDF a ESF a podporuje tyto oblasti:

- inovace a ekonomika založená na znalostech,

- životní prostředí a předcházení rizikům,
- dostupnost a služby základního ekonomického významu (komunikační sítě), tj. posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie.

3) Evropská územní spolupráce

Cíl podporuje **harmonický a vyvážený rozvoj** na území Unie a je financován Evropským fondem regionálního rozvoje. Je postaven na Iniciativě Společenství INTERREG III (Community Initiative Programme, CIP), tedy podporuje další integraci EU spoluprací na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni. Funguje jako doplněk obou ostatních cílů, jelikož vhodné regiony jsou současně i v rámci cíle Konvergence i Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Je financován z *Evropského fondu regionálního rozvoje*. Hlavní priority cíle Evropská územní spolupráce jsou:

- podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti,
- životní prostředí a předcházení rizikům,
- řízení vodních zdrojů.

Oproti minulému programovému období je současné charakteristické tím, že je vyvíjena snaha po **větší efektivnosti využívání finančních prostředků**. Snížilo se tedy množství cílů a iniciativ, vyčlenila se část podpory venkova k zemědělské politice a vznikl Evropský fond rozvoje venkova.

Pomocí těchto cílů a iniciativ jsou naplňovány primární cíle Společenství v těchto politikách – zmenšovat hospodářské, sociální a územní rozdíly, které vznikly zejména v zemích a regionech, jejichž rozvoj zaostává a v souvislosti s hospodářskou a sociální restrukturalizací a se stárnutím obyvatelstva.⁴⁹

---

⁴⁹ WOKOUN, René a Jan MALINOVSKÝ a kol. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Tabulka 3-1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi Cíle politiky HSS EU v období 2007 – 2013

Cíl	Fondy pro EU		Fondy pro ČR	
	v mld. EUR	v %	v mld. EUR	v %
Konvergence	283	81,54	25,88	96,98
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96	15,95	0,42	1,56
Evropská územní spolupráce	8,72	2,52	0,39	1,46
Celkem	347	100,00	26,69	100,00

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011; vlastní zpracování

3.1.4 Nástroje a finanční rámec politiky HSS EU v období 2007 – 2013

Po výdajové stránce rozpočtu Evropské unie patří politika HSS mezi nejnáročnější. Pro finanční období 2007 – 2013 je pro celou politiku HSS 308 041 mil. EUR, což činí asi 35,6 % z celkového objemu všech výdajů.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti je uskutečňována prostřednictvím **strukturálních fondů Evropské unie a Fondu soudržnosti** (Cohesion Fund, CF). Ten byl vytvořen pro poskytování prostředků hospodářsky slabším zemím EU. Podle Wokouna „základním účelem vytvořených strukturálních fondů je prostřednictvím rozvojových programů a projektů snižovat zaostalost znevýhodněných regionů včetně venkovských a zajistit v těchto oblastech vyrovnaný a udržitelný rozvoj.“⁵⁰ Pro získání financí z těchto fondů je nutné vyvinout určité úsilí a předložit programové a projektové dokumenty.

Strukturální fondy jsou zřízeny dva – *Evropský fond regionálního rozvoje* (ERDF) a *Evropský sociální fond* (ESF). Jsou určeny pro regiony na úrovni **NUTS II**, jejichž **HDP na obyvatele je pod 75 % evropského průměru**. Na tyto regiony připadá 70,51 % celkového objemu prostředků z fondů. Také zde spadají po přechodné období regiony, kterým se v důsledku rozšíření Evropské unie o chudší regiony statisticky zvedl HDP na obyvatele nad 75 % evropského průměru. Pro tyto regiony je určeno 4,99 % celkové částky.

⁵⁰ WOKOUN, René a Jan MALINOVSKÝ a kol., s. 330; ref. 49.

Evropský fond regionálního rozvoje má za úkol **posilovat hospodářskou a sociální soudržnost** v rámci Evropské unie vyrovnáváním regionálních rozdílů. ERDF financuje:

- přímé podpory na investice do podniků, zvláště podporuje malé a střední podnikání, kde má za cíl vytvářet udržitelná pracovní místa;
- infrastruktury spojené s výzkumem a inovacemi, telekomunikacemi, životním prostředím, energetikou a dopravou;
- finanční nástroje na podporu regionálního a místního rozvoje, kde se jedná o fondy rizikového kapitálu, fondy místního rozvoje a další, plus spolupráce měst a regionů;
- opatření technické pomoci.⁵¹

Finanční pomoc může ERDF poskytovat ve všech třech Cílech politiky hospodářské a sociální soudržnosti, tedy v cíli Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Tento finanční nástroj se zaměřuje na regionální specifika, na hospodářské, environmentální a sociální problémy ve městech a zvláště pak na oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním (ostrovní, horské nebo řídce osídlené regiony) a na vzdálené regiony s cílem kompenzovat jejich odlehlost. Fond podporuje zvláště investiční projekty, do kterých patří výstavba silnic a železnic, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, odstraňování ekologických zátěží, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek a podobně.⁵²

Evropský sociální fond má za úkol **zvyšovat zaměstnanost a rozšiřovat pracovní příležitosti** v EU. Finanční pomoc poskytuje v cílech Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a podporuje tyto oblasti:

- přizpůsobování pracovníků a podniků, jenž zahrnuje systémy celoživotního vzdělávání, navrhování a šíření inovačních forem organizace a práce;
- přístup k zaměstnání pro uchazeče o zaměstnání, ekonomicky neaktivní osoby, ženy a migrující pracovníky;
- sociální začleňování znevýhodněných osob a boj proti diskriminaci na trhu práce;

---

⁵¹ Evropská komise [online], 2011.

⁵² Fondy Evropské unie [online], 2011.

- rozvoj lidského kapitálu prostřednictvím reformy vzdělávacích systémů a vytváření sítí vzdělávacích institucí.⁵³

Tento fond podporuje neinvestiční projekty, do kterých spadá rekvalifikace nezaměstnaných, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, podpora začínajícím OSVČ, zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky a další podobné projekty.⁵⁴

Fond soudržnosti je určen pro členské státy, jejichž **HND na obyvatele je nižší než 90 % evropského průměru** a jsou v Cíli Konvergence. Pro tyto státy je určeno 23,22 % z částky vyčleněné na tento cíl. Opět existuje přechodné období pro regiony, které překročily hranici 90 % HND kvůli přistoupení chudších regionů.

Je určen pro investiční projekty v sektorech životního prostředí a dopravy většího rozsahu dopravy (transevropské dopravní sítě, dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, řízení silniční, železniční, říční, námořní a letecké dopravy).⁵⁵

Tabulka 3-2: Finanční alokace strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro EU-27 pro programové období 2007 - 2013

Fond	Alokace v mld. EUR
ERDF	201
ESF	76
FS	70
Celkem	347

Zdroj: Evropská komise [online], 2011c; vlastní tvorba

⁵³ Evropská komise [online], 2011a.

⁵⁴ Fondy Evropské unie, [online], 2011.

⁵⁵ Fondy Evropské unie [online], 2011a.

3.2 Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU v ČR

Čerpání dotací ze strukturálních fondů je podmíněno vypracováním **víceletých rozvojových programů**. Strukturální fondy totiž jsou určeny k podpoře rozvojových programů, které mají vlastní rozpočet a přesně vymezené priority a opatření. Struktura rozvojových programů zahrnuje analytickou část, která vyhodnocuje socioekonomické prostředí a stanovuje slabé a silné stránky podporovaného území. Na tu navazuje podrobné rozpracování priorit, prioritních os, a opatření k dosažení stanovených strategických cílů spolu s vymezením finančního rámce a realizačních podmínek programů (administrativní, kontrolní, monitorovací a další mechanismy).

Česká republika připravuje programové dokumenty, ale v konečné fázi schvaluje většinu z nich Evropská komise. Nastavení politiky hospodářské a sociální soudržnosti v daném programovém období ovlivňuje i přípravu těchto dokumentů. Při sestavování národních strategických priorit a plánování využívají členské státy Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost, které navrhuje Evropská komise, Rada EU je přijímá a Evropský parlament schvaluje.⁵⁶

3.2.1 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku

Pro vymezení jednotlivých regionů byla zavedena tzv. *Nomenklatura územních statistických jednotek* neboli **NUTS** (v originále z francouzštiny *La nomenclature des unités territoriales statistiques*). Toto rozdělení bylo zavedeno nejen pro statistické účely, ale také pro zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle strukturální a regionální politiky. Toto rozdělení na NUTS umožňuje sběr, sestavování a šíření harmonizovaných regionálních statistik.

Klasifikace NUTS je **hierarchická** – jednotlivé členské státy jsou území NUTS 1, ty se dále dělí na NUTS 2, které se mohou rozdělovat dále na NUTS 3. Tyto jednotlivé stupně jsou rozdělovány podle počtu obyvatel v jednotlivých regionech:

---

⁵⁶ JENÍČEK, Vladimír a kol. *Vyvážený rozvoj. Na globální a regionální úrovni*. Praha: C. H. Beck, 2010. 132 s. ISBN 978-80-7400-195-6.

Tabulka 3-3: Klasifikace NUTS podle počtu obyvatel

Úroveň	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: WOKOUN, René, 2008, s. 332; vlastní zpracování

V České republice bylo z historie zvykem členit území na regiony velikosti NUTS 3, ale po zavedení územních statistických jednotek Evropskou unií zavedla Česká republika regiony velikosti NUTS 2 – **regiony soudržnosti**.⁵⁷

Tabulka 3-4: Členění území české republiky dle klasifikace NUTS

Úroveň	Název v ČR	Počet jednotek v ČR	Počet jednotek v EU27
NUTS1	stát	1	97
NUTS 2	region soudržnosti	8	271
NUTS 3	kraj	14	1 303

Zdroj: Fondy Evropské unie [online] 2011, Eurostat [online], 2011; vlastní zpracování

3.2.2 Programový rámec politiky soudržnosti

Nejvyšším strategickým dokumentem v Evropské unii jsou pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU schválené *Strategické obecné zásady Společenství* (Community Strategic Guidelines, CSG), které posilují strategický rozměr politiky HSS EU. Vypracovala je Evropská komise a schválila je Rada EU. Definují hlavní priority programového období 2007 – 2013. CSG také pomáhají k dosažení výsledků i v dalších prioritách Unie, vztahují se například na investice, pracovní místa, znalosti a inovace.

Národní rozvojový plán České republiky (NRP), jež **popisuje hlavní rozvojové problémy** země. Je vytvořen v souladu s CSG, jelikož vždy neplatí, že priority rozvoje státu souhlasí s prioritami celoevropské politiky schválené na nadnárodní úrovni. Prioritní osy a cíle NRP mají prameny v definované strategii a poté se překlenou do struktury operačních programů.

⁵⁷ WOKOUN, René a Jan MALINOVSKÝ a kol., ref. 49.

NRP popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. NRP byl schválen Vládou České republiky *usnesením č. 175/2006* 22. února 2006.⁵⁸

CSG a NRP jsou základem pro *Národní strategický referenční rámec* (National Strategic Reference Frameworks, NSRF) České republiky, který **specifikuje národní priority a popisuje globální cíle a záměry**, způsob řízení a koordinace politiky soudržnosti na jejím území, představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a určuje systém českých operačních programů pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejichž naplňováním jsou realizovány jednotlivé cíle. Jeho analytická část je zaměřena na rozpoznání klíčových silných stránek České republiky, aby byla posílena její konkurenceschopnost, stejně tak je zaměřena i na slabé stránky a problematická místa, která mohou zpomalovat růst ekonomiky a společnosti. Česká republika má povinnost vypracovat Národní strategický referenční rámec podle *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006* ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Česká republika má pro programové období 2007- 2013 **26 operačních programů**, jenž pomáhají naplňovat tři Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti, z toho sedm regionálních operačních programů, osm tematických operačních programů, dva v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a devět v cíli Evropská územní spolupráce.

---

⁵⁸ Fondy Evropské unie [online], 2011d.

Tabulka 3-5: Seznam operačních programů dle Cílů politiky HSS EU v období 2007 - 2013

Tematické operační programy	Regionální operační programy	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Evropská územní spolupráce
OP Doprava	ROP NUTS II Severozápad	OP Praha Adaptabilita	OP Přeshraniční spolupráce Bavorsko - ČR
OP Životní prostředí	ROP NUTS II Severovýchod	OP Praha Konkurenceschopnost	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
OP Podnikání a inovace	ROP NUTS II Střední Čechy		OP Přeshraniční spolupráce Rakousko – ČR
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ROP NUTS II Jihozápad		OP Přeshraniční spolupráce Sasko - ČR
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	ROP NUTS II Jihovýchod		OP Přeshraniční spolupráce Slovensko - ČR
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ROP NUTS II Moravskoslezsko		OP Mezinárodní spolupráce
Integrovaný operační program	ROP NUTS II Střední Morava		OP Nadnárodní spolupráce
Technická pomoc			ESPON 2013
			INTERACT II

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011; vlastní tvorba

Tematické neboli sektorové operační programy (TOP) vycházejí z rozvojové strategie a cílů politiky soudržnosti, jež jsou definovány v Národním rozvojovém plánu ČR pro období 2007 – 2013. Předávají jednotlivé priority NRP do konkrétních přesně vymezených dotačních titulů, které jsou odděleny, ale společně tvoří operační program jeden logický celek oblastí podpory z fondů Evropské unie. TOP jsou uskutečňovány ve všech regionech NUTS II, vyjma Prahy. Řídícím orgánem pro TOP jsou věcně příslušná ministerstva. Tematické operační programy, regionální operační programy a OP Technická pomoc jsou vytvořeny pro **realizaci cíle „Konvergence“**.

V Cíli **„Evropská územní spolupráce“** pro programovací období 2007 – 2013 vznikly dva operační programy – **INTERACT II a ESPON II**. Interact II působí ve všech 27 státech a navíc i v Norsku, Švýcarsku a sousedících zemích. Jeho hlavním úkolem je šíření využívání

zkušeností a poznatků z předchozích etap CIP Interreg a příprava zástupců řídicích orgánů operačních programů Cíle Evropské územní spolupráce. Espon II je výzkumným programem, který je zaměřen na podporu výzkumu v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje. Zajišťuje srovnatelné informace, doklady, analýzy a scénáře týkající se rámcových podmínek pro rozvoj regionů a větších územních celků.⁵⁹

3.2.3 Institucionální zabezpečení politiky HSS v České republice

Pro zajištění celkového fungování a pro čerpání prostředků z fondů Evropské unie spolu pracují různé subjekty na evropské, národní i regionální úrovni. Mezi ně patří instituce EU, národní ministerstva, regionální samosprávné celky, pověřené agentury, úřady a jiné. Hospodářskou a sociální soudržnost realizují a jsou za ni zodpovědné členské státy.

Národní orgán pro koordinaci (NOK) je orgánem, který má na starosti všechny operační programy v České republice financované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Je zřízen v rámci *Ministerstva pro místní rozvoj (MMR)*. Má roli metodickou a koordinační, což vychází z principů efektivního řízení:

- existence jednoho oficiálního partnera vůči Evropské Komisi v otázce realizace politiky HSS,
- existence jednoho správce monitorovacího systému,
- existence jednoho centrálního metodického orgánu v oblasti implementačního prostředí, finančních toků a kontrol,
- existence jednoho centrálního orgánu pro oblast publicity a budování absorpční kapacity s dobře fungující regionální sítí.

Hospodářská a sociální soudržnost v současném programovém období disponuje nástrojem pro koordinaci, **operačním programem Technická pomoc**, jenž je zaměřen na horizontální oblasti implementace operačních programů.

Role NOKu a MMR ČR byla schválena Vládou ČR *usnesením č. 198/2006* z 22. února 2006. MMR mělo na starosti celkovou koordinaci přípravy České republiky na období 2007 – 2013 i zpracování *Národního rozvojového plánu* a *Národního strategického referenčního rámce*. MMR je centrálním oficiálním **partnerem vůči Evropské Komisi**, předkládá ji zprávy o realizaci politiky HSS v ČR a taktéž s ní řeší vzniklé problémy. NOK je také **správce**

---

⁵⁹ Fondy Evropské unie [online], 2011e.

monitorovacího systému, má na starosti jednotný informační systém politiky HSS pro řízení, koordinaci, monitorování a vyhodnocování operačních programů a projektů. Dále zastává **funkci metodickou a koordinační**, tu naplňuje zajišťováním koordinace jednotného implementačního prostředí, do kterého spadají všechny instituce zapojené do řízení politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR, vedením poradních a dalších výborů a tematických pracovních skupin. Spolu s ostatními funkcemi a úkoly zabezpečuje NOK také jednotnou a srozumitelnou **informační kampaň** o využití prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti spolu s koordinací aktivit řídicích orgánů v této oblasti. Spolu s podáváním informací se NOK snaží zajišťovat dostatečné množství projektových záměrů pro správné kontinuální čerpání finančních prostředků.⁶⁰

Řídící a koordinační výbor (ŘKV) je **nejvyšším formálním institutem koordinace přípravy** České republiky na programovací období 2007 – 2013. V tomto orgánu jsou zastoupeny orgány státní správy, regiony soudržnosti, hospodářská komora, Český statistický úřad a další subjekty, např. vysoké školy, podnikatelé odbory nebo neziskový sektor. Koordinuje pomoc poskytovanou Evropskou unií na úrovni státu na základě §18 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. ŘKV působí v oblasti řízení a koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti, kde koordinuje přípravu a realizaci programů Evropské unie v oblasti politiky HSS, projednává a doporučuje finanční a věcné změny schválených programů HSS, projednává návrhy a změny procedurálních postupů a pravidel pro realizaci politiky HSS, koordinuje přípravu programových dokumentů, zajišťuje podmínky pro provádění monitorování a hodnocení programů realizovaných v rámci HSS a mnoho dalších.

Řídicími orgány (Managing Authority) operačních programů v České republice jsou příslušná ministerstva. Řídící orgán **odpovídá** za efektivnost, za správnost řízení a provádění pomoci, také za zavedení systému pro shromažďování spolehlivých finančních a statistických informací o provádění pomoci, za monitorovací ukazatele, za hodnocení, za zajištění správnosti operací financovaných v rámci podpory. Dále odpovídá za vypracování výroční prováděcí zprávy a její následné předložení Komisi. Spolu s těmito povinnostmi má celkovou odpovědnost za řízení operačního programu, vydává procedurální pokyny, vyhlašuje výzvy na podávání projektu a formálně schvaluje projekty. Shromažďuje spolehlivá finanční a statistická data, vypracovává výroční a závěrečné zprávy, předává žádosti o platby platebnímu

---

⁶⁰ Fondy Evropské unie [online], 2011c.

orgánu a disponuje mnoha další funkcemi. Pro regionální operační programy jsou řídicím orgánem jednotlivé **regionální rady**, pro tematické operační programy jsou to příslušná ministerstva, pro oba programy z cíle *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* je řídicím orgánem *Magistrát hlavního města Prahy* a pro přeshraniční spolupráci je to *Ministerstvo pro místní rozvoj*.

Zprostředkující subjekty (Intermediate Body) jsou veřejné nebo soukromé subjekty, které provádějí ve jménu řídicích orgánů činnosti týkající se konečných příjemců. Většinou jsou **zodpovědné za definování obsahu oblasti podpory** a za přípravu zásobníku projektů. Jsou také zodpovědné za určitou část procesu hodnocení, výběr a monitorování spolufinancovaných projektů, za zpracování osvědčení o výdajích, vydává výroční zprávy či ověření způsobilosti výdajů. Mezi zprostředkující subjekty se řadí CzechInvest, krajské úřady, úřady práce, Státní fond rozvoje bydlení, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Česká energetická agentura nebo Českomoravská záruční a rozvojová banka.

Na každý programový dokument dohlíží **monitorovací výbor**. Je zřízen členským státem v dohodě s řídicím úřadem a po konzultaci s partnery. Tato instituce se zřizuje maximálně tři měsíce po rozhodnutí o příspěvku z fondů. Jako poradce se na práci monitorovacího výboru podílí zástupce Komise, nebo v určitých případech zástupce Evropské investiční banky (European Investment Bank, EIB). Monitorovací výbor **kontroluje efektivnost a kvalitu provádění pomoci**. Tuto činnost vykonává tak, že potvrzuje či upravuje prováděcí dokumenty, posuzuje a schvaluje kritéria pro výběr projektů, zkoumá výsledky provádění pomoci, může navrhnout řídicímu orgánu jakoukoli úpravu nebo revizi pomoci, jenž umožní dosažení cílů politiky HSS EU nebo zlepší řízení pomoci a další činnosti.⁶¹

Pro programové období 2007 – 2013 byl pověřen jako **platební a certifikační orgán (PCO)** *Národní fond Ministerstva financí*. PCO spravuje prostředky z rozpočtu EU na účtech zřízených u ČNB, vypracovává a předkládá žádosti o zálohové platby, přijímá platby z Evropské komise, převádí prostředky z rozpočtu EU na příjmové účty správců jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vede systém finančního výkaznictví pro prostředky PCO, vrací nevyužité prostředky Evropské komisi, stejně jako vrací i neoprávněně vyplacené výdaje,

---

⁶¹ Fondy Evropské unie [online], 2011g.

včetně úroku z nich. PCO nerozhoduje o alokaci prostředků na projekty, nemá vliv na výběr projektů, uzavírání kontraktů na projekty, které spadají do působnosti řídicího orgánu.⁶²

Ministerstvo financí jako **auditní orgán** (AO) pověřilo pro toto programové období *odbor Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu*, ten **řídí a koordinuje výkon systému finanční kontroly**. AO předkládá Evropské komisi zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů operačního programu, zajišťuje audit připravenosti řídicího a kontrolního systému programu, zajišťuje metodické vedení dalších auditních subjektů zapojených do auditů ve veřejné správě operačního programu a také předkládá Evropské komisi konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných z fondů EU.⁶³

3.2.4 Finanční rámec politiky soudržnosti EU v ČR

Pro programovací období 2007 – 2013 je přiděleno v rámci politiky hospodářské a regionální soudržnosti České republiky 26,7 miliard EUR.

Tabulka 3-6: Alokace pro ČR 2007 – 2013 podle Cílů

Cíl		v EUR, běžné ceny	v %
Konvergence		25 883 511 035	97,1
	strukturální fondy	17 140 260 796	
	Fond soudržnosti	8 819 022 439	
Konkurenceschopnost		419 093 449	1,6
Evropská územní spolupráce		389 051 107	1,3
	přeshraniční	275 599 077	
	dodatečná přeshraniční	75 990 880	
	nadnárodní	37 461 150	
Celkem		26 691 655 591	100,0

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011b; vlastní zpracování

Nejvíce financí je věnováno cíli **Konvergence**, do kterého spadají v České republice všechny regiony NUTS II kromě Prahy. Z celkové částky necelých 25 miliard EUR určené pro tento Cíl připadá 17 miliard EUR strukturálním fondům a téměř 9 miliard EUR na Fond

⁶² Ministerstvo financí [online], 2005.

⁶³ Fondy Evropské unie [online], 2011g.

soudržnosti. Do cíle Konkurenceschopnost spadá z České republiky pouze region NUTS II Praha, proto celá částka 419 milionů EUR půjde do tohoto regionu. V rámci cíle Evropská územní spolupráce je přiřazena nejvyšší alokace přeshraniční spolupráci, a to 275 milionů EUR. Téměř čtyřikrát méně je určeno pro dodatečnou přeshraniční spolupráci a nejméně je určeno pro nadnárodní spolupráci, pouze 37 milionů EUR.

Průměrná roční alokace na strukturální fondy a Fond soudržnosti je pro současné programovací období více než trojnásobná. Pro léta 2004 – 2006 byl roční průměr 25,4 mld. Kč a pro léta 2007 – 2013 je roční průměr cca 100 mld. Kč. Tyto finanční prostředky jsou podle priorit Národního rozvojového plánu určeny pro oblasti infrastruktury, životního prostředí, podnikání a inovace, rozvoj lidských zdrojů a vyvážený rozvoj regionů.

Následující tabulka vyjadřuje alokaci finančních nástrojů podle operačních programů.

Tabulka 3-7: Alokace pro ČR 2007 – 2013 podle operačních programů

Operační program	Fond	v EUR, v běžných cenách
Podnikání a inovace	ERDF	3 041 312 546
Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070 680 884
Životní prostředí	ERDF + FS	4 917 867 098
	ERDF	702 482 212
	FS	4 215 384 886
Doprava	ERDF + FS	5 759 081 203
	ERDF	1 155 443 650
	FS	4 603 637 553
Integrovaný operační program	ERDF	1 582 390 162
Regionální operační programy	ERDF	4 659 031 986
Střední Čechy	ERDF	559 083 839
Jihozápad	ERDF	619 651 254
Severozápad	ERDF	745 911 021
Jihovýchod	ERDF	704 445 636
Severovýchod	ERDF	656 457 606
Moravskoslezsko	ERDF	716 093 217
Střední Morava	ERDF	657 389 413
Technická pomoc	ERDF	274 783 172
Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	1 837 421 405
Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	1 828 714 781
Praha – Konkurenceschopnost	ERDF	234 936 005
Praha - Adaptabilita	ESF	108 385 242
Přeshraniční spolupráce	ERDF	351 589 957
ČR – Polsko	ERDF	103 680 000
ČR – Bavorsko	ERDF	55 037 599
ČR – Rakousko	ERDF	69 120 000
ČR – Sasko	ERDF	67 199 631
ČR – Slovensko	ERDF	56 552 727
OP Meziregionální spolupráce	ERDF	
OP Nadnárodní spolupráce	ERDF	37 461 150
INTERACT II	ERDF	
ESPON 2013	ERDF	34 000 000

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011b; vlastní zpracování

3.3 Regionální operační programy v ČR

V cíli Konvergence je pro současné programovací období schváleno **sedm regionálních operačních programů (ROP)**. Jsou zaměřeny na celé území České republiky, kromě regionu NUTS II hlavního města Prahy. Jejich cílem je zvyšovat konkurenceschopnost regionů, urychlovat jejich rozvoj a zvyšovat přitažlivost regionů pro potenciální investory. Regionální operační programy jsou **řízeny samostatně** v jednotlivých regionech soudržnosti příslušnou *Regionální radou (RR)*. Pro regionální operační programy v Cíli Konvergence je určena celková finanční alokace 4,6 mld. EUR a jsou financovány Evropským fondem pro regionální rozvoj, proto **všechny ROP realizují projekty investičního charakteru**.

Regionální operační programy jsou zaměřeny na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. podpory rozvoje infrastruktury, služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově zkvalitněním vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Schválené regionální operační programy pro programovací období 2007 – 2013 jsou:

- **ROP NUTS II Severozápad:** Karlovarský a Ústecký kraj;
- **ROP NUTS II Severovýchod:** Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj;
- **ROP NUTS II Střední Čechy:** Středočeský kraj;
- **ROP NUTS II Jihozápad:** Jihočeský a Plzeňský kraj;
- **ROP NUTS II Jihovýchod:** Jihomoravský kraj a Vysočina;
- **ROP NUTS II Moravskoslezsko:** Moravskoslezský kraj;
- **ROP NUTS II Střední Morava:** Olomoucký a Zlínský kraj.⁶⁴

3.3.1 Obecná charakteristika regionálních operačních programů

Regionální operační programy navazují na systém sektorových programů a mají za cíl **podporovat řešení problémů** vázaných na konkrétní region soudržnosti České republiky. Tímto zaměřením podporují využití potenciálu daného území a přispívají k jeho vyváženému rozvoji. Postupně byly po dokončení ex-ante hodnocení schváleny Vládou ČR všechny regionální operační programy a následně byly schváleny Evropskou komisí v prosinci 2007.

---

⁶⁴ Fondy Evropské unie [online], 2011e.

Regionální operační programy, tematické i operační programy ze všech Cílů mají **společnou strukturu**:

- úvod,
- zdůvodnění potřeby programu, kde spadá analýza současné sociální a ekonomické situace v dané oblasti,
- popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům,
- konkretizace zaměření operačního programu obsahuje prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory,
- finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy,
- popis řízení operačního programu popisuje role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita,
- přílohy.⁶⁵

3.3.2 Prioritní osy regionálních operačních programů

Jednotlivé regionální operační programy jsou rozděleny do prioritních os, které jsou **hlavními směry intervencí** a vychází ze *Strategických obecných zásad společenství, Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce, Lisabonské strategie* a dalších strategických dokumentů. Prioritní osy OP jsou dále rozděleny do několika **oblastí podpory**, jež jsou nástroji realizace operačních programů a vymezují hlavní aktivity, konečné příjemce, způsob realizace, jednotlivé intervence a další.

Všechny ROP mají **podobné priority**, avšak podporované aktivity se mohou v jednotlivých regionech soudržnosti lišit. Mezi hlavní oblasti patří:

- a) Oblast **dopravní dostupnosti a obslužnosti** zahrnuje například výstavbu, rekonstrukci a modernizaci silnic II. a III. třídy a místních komunikací, výstavba stezek pro bezmotorovou dopravu, železniční stanice, informační systémy, pořízení vozidel veřejné dopravy zvyšující přitažlivost regionu pro investice při zohledňování ochrany životního prostředí a podobně.

---

⁶⁵Fondy Evropské unie [online], 2011.

- b) Do oblasti **rozvoje území** spadá například příprava rozvojových území pro podnikání, bydlení a služby, revitalizace centra města, památkových zón, výstavba, rekonstrukce, vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturu a volný čas, vzdělávací infrastruktury, vytváření nových příležitostí a další.
- c) V **regionálním rozvoji podnikání** se klade důraz na rekonstrukci, modernizaci a revitalizaci stávajících objektů pro podnikání spolu s brownfields, investici do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón a lokalit menšího rozsahu, podporu investic zlepšujících materiálně-technické vybavení a podmínky firem, škol a učilišť určených pro zaškolení absolventů a osvojení praktických dovedností.
- d) Do oblasti **rozvoje cestovního ruchu** je zahrnuta modernizace, rozvoj a rekonstrukce lázeňské infrastruktury a navazujících zařízení, marketingové kampaně s neregionálním dopadem, rekonstrukce kulturní nebo technické památky či kulturní zajímavosti pro využití v cestovním ruchu, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných primárně pro cestovní ruch, hippostezky, vodní cesty, turistické cesty a mnoho dalších.⁶⁶

3.3.3 Řídící a monitorovací orgány regionálních operačních programů

Řídícími orgány jednotlivých regionálních operačních programů jsou **Regionální rady (RR)**. Každý region soudržnosti má svou vlastní Regionální radu, jež má celkovou **odpovědnost za realizaci** programu. Regionální rada je tvořena Výborem Regionální rady, Předsedou Regionální rady a Úřadem Regionální rady.

- **Výbor Regionální rady** má odpovědnost za řízení a provádění ROP. Jeho členové jsou zastupitelé jednotlivých regionů soudržnosti NUTS II.
- **Předseda Regionální rady** zastupuje Regionální radu navenek a je jejím statutárním orgánem. Za jeho činnost odpovídá Výbor RR. Předseda a místopředsedové musí být zvoleni tak, aby reprezentovali jednotlivé kraje.
- **Úřad Regionální rady** zastává pozici výkonného orgánu Regionální rady, má na starosti všechny úkoly spojené s funkcí řídicího orgánu Regionálních operačních programů kromě těch, jež zabezpečuje Výbor a předseda RR. Spolu s těmito povinnostmi má na starosti také činnosti spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením RR, jako například:

---

⁶⁶ Fondy Evropské unie [online], 2011f.

- volba předsedy a místopředsedy RR, stanovení organizační struktury a počet zaměstnanců RR;
- organizace výzev k předkládání projektů;
- řízení práce Monitorovacího výboru;
- schvalování realizační a řídicí dokumentace Regionálních operačních programů a jejich předložení Evropské komisi ke schválení;
- kontrola postupu prací na jednotlivých projektech;
- příprava a realizace projektů Technické pomoci.

Monitorovací výbor (MV) má za úkol spolu s Regionální radou zajišťovat **kvalitu provádění** regionálních operačních programů. Členové tohoto orgánu jsou zástupci hospodářských komor, úřadů práce, vzdělávacích institucí, sociálních partnerů a nevládních institucí. Jeho cílem je zabezpečit efektivitu a kvalitu poskytované pomoci při efektivním využití veřejných prostředků. Monitorovací výbor je zřízen proto, aby:

- schvaloval kritéria pro výběr financovaných operací,
- hodnotil pokroky v dosahování specifických cílů operačního programu,
- navrhoval řídicímu orgánu revizi či přezkum OP, jež by mohly pomoci dosáhnout cílů fondů nebo zlepšit jeho řízení,
- schvaloval výroční a závěrečné zprávy ROP před odesláním Evropské komisi.

Odbor *Národního fondu Ministerstva financí* plní funkci **platebního a certifikačního orgánu (PCO)** pro strukturální fondy a Fond soudržnosti. Funkce tohoto orgánu jsou:

- správa prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na účtech ČNB,
- práce s žádostmi o průběžné platby a závěrečné platby Evropské komisi,
- přijímání plateb z Evropské komise,
- převod finančních prostředků do jednotlivých kapitol státního rozpočtu,
- vrácení nevyužitých finančních prostředků.

Funkci **auditního orgánu** plní *Ministerstvo financí* v odboru *Centrální harmonizační jednotky pro finanční kontrolu* tak, že řídí a koordinuje výkon celého systému finanční kontroly po metodické stránce. Jeho dalšími úkoly jsou:

- zajišťovat audit připravenosti řídicího a kontrolního systému programu,
- předkládat EK zprávu, která posuzuje nastavení řídicích a kontrolních systémů operačního programu,
- zajišťovat metodické vedení dalších auditů subjektů, které jsou zapojeny do auditů ve veřejné správě operačního programu,
- předkládat anuálně EK konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných z fondů Evropské unie.⁶⁷

3.3.4 Finanční alokace regionálních operačních programů

Regionální operační programy spadají pod cíl Konvergence a jsou financovány Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF). Každý ROP je rozdělen do prioritních os, z nichž každá se zaměřuje na jinou oblast intervence. Každá prioritní osa má vyčleněnu určitou sumu pro financování úspěšných projektů.

- **ROP NUTS II Severozápad** byl schválen nejpozději ze všech ROP 11. 12. 2007 a má celkovou přidělenou částku **745,9 mil. EUR** z evropských fondů, což je cca 2,79 % z celkové finanční alokace pro celou Českou republiku. Je rozdělen na **pět prioritních os**:
  - 1) Regenerace a rozvoj měst.
  - 2) Integrovaná podpora místního rozvoje.
  - 3) Dostupnost a dopravní obslužnost.
  - 4) Udržitelný rozvoj cestovního ruchu.
  - 5) Technická asistence.
- **ROP NUTS II Severovýchod (SV)** byl schválen Evropskou komisí 3. 12. 2007 a má vyčleněno **656,5 mil. EUR**, což činí přibližně **2,46 %** z celkové alokace finančních prostředků určených České republice. Tento ROP má shodné množství prioritních os, jako předchozí, tedy pět:
  - 1) Rozvoj dopravní infrastruktury.
  - 2) Rozvoj městských a venkovních oblastí.
  - 3) Cestovní ruch.
  - 4) Rozvoj podnikatelského prostředí.

---

⁶⁷ Fondy Evropské unie [online], 2011n.

- 5) Technická pomoc.
- **ROP NUTS II Střední Čechy (SČ)** byl schválen Evropskou komisí 3. 12. 2007. Pro programové období 2007 – 2013 má přidělenou finanční alokaci ve výši **559 mil. EUR**, tedy **2,09 %** z celkové alokace finančních prostředků pro celou Českou republiku. Tento ROP má **čtyři prioritní osy**:
    - 1) Doprava.
    - 2) Cestovní ruch.
    - 3) Integrovaný rozvoj území.
    - 4) Technická pomoc.
  - **ROP NUTS II Jihozápad (JZ)** byl schválen 3. 12. 2007 a je pro něj z evropských fondů přiřazeno **633,6 mil. EUR**. Tento ROP obsahuje **čtyři prioritní osy**:
    - 1) Dostupnost center.
    - 2) Stabilizace a rozvoj měst a obcí.
    - 3) Rozvoj cestovního ruchu.
    - 4) Technická pomoc.
  - **ROP NUTS II Jihovýchod (JV)** byl opět schválen 3. 12. 2007 a tento ROP má přidělenou finanční alokaci 704,4 mil. EUR, neboli 2,64 % celkové alokace finančních zdrojů pro Českou republiku. Tento ROP má **čtyři prioritní osy**:
    - 1) Dostupnost dopravy.
    - 2) Rozvoj udržitelného cestovního ruchu.
    - 3) Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel.
    - 4) Technická pomoc.
  - **ROP NUTS II Moravskoslezsko (MS)**, schválen 3. 12. 2007, má finanční alokaci **716 mil. EUR**, což je asi **2,68 %** z celkové alokace pro Českou republiku. ROP má **pět prioritních os**:
    - 1) Regionální infrastruktura a dostupnost.
    - 2) Podpora prosperity regionu.
    - 3) Rozvoj měst.
    - 4) Rozvoj venkova.
    - 5) Technická pomoc.
  - **ROP NUTS II Střední Morava (SM)** byl schválen taktéž 3. 12. 2007 a je pro něj přidělena finanční alokace **657,4 mil. EUR**, což je přibližně **2,46 %** z celkové alokace pro Českou republiku. Tento ROP má **čtyři prioritní osy**:

- 1) Doprava.
- 2) Integrovaný rozvoj a obnova regionu.
- 3) Cestovní ruch.
- 4) Technická pomoc.⁶⁸

Finanční alokace jednotlivých prioritních os všech ROP jsou uvedeny pro přehlednost v následující tabulce.

Tabulka 3-8: Finanční alokace prioritních os jednotlivých ROP

Prioritní osy	1		2		3		4		5	
	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %	v mil. EUR	v %
ROP SZ	288,6	38,7	32,5	4,4	262	35,1	142,6	19,1	20,1	2,7
ROP SV	242,9	37,0	223,2	34,0	144,4	22,1	26,3	4,0		
ROP SČ	232,6	41,6	100,6	18,0	206,9	37,0	19,0	3,4		
ROP JZ	286,1	45,15	205,1	32,36	123,9	19,56	18,6	2,93		
ROP JV	345,2	49,0	133,8	19,0	201,5	28,6	23,9	3,4		
ROP MS	289,3	40,4	182,2	25,45	170,1	23,75	50,1	7,0	24,3	3,4
ROP SM	255,1	38,8	259,0	39,4	121,6	18,5	21,7	3,3		

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011g – m; vlastní tvorba

⁶⁸ Fondy Evropské unie [online], 2011g – m.

3.4 Specifikace regionálních operačních programů v kontextu cestovního ruchu

Všechny regiony České republiky jsou na jednu stranu jednotné, ale na druhou stranu mají i své odlišnosti. Proto je pro každý regionální operační program vytvořen tak, aby řešil specifické problémy jednotlivých regionů. Jednou z oblastí podpory u všech ROP je podpora cestovního ruchu. Každý ROP ji zahrnuje v jiné podobě, téměř všechny ji uskutečňují pomocí prioritních os, kromě ROP Moravskoslezsko.

3.4.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

V regionu soudržnosti Severozápad je mnoho významných oblastí pro cestovní ruch. Disponuje kulturně historickými památkami a atraktivitami národního i regionálního významu, technickými a průmyslovými zajímavostmi. Pro region Severozápad je charakteristické **lázeňství**, největšími lázeňskými centry jsou Karlovy Vary, Jáchymov, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart, Kyselka, Korunní, Nová Ves a lázně Teplice. K provádění sportovní turistiky je využívána oblast Krušných hor s mnoha zimními středisky, která má potenciál i pro letní využívání a pro vodní turistiku je využívána řeka Ohře. Vysoký potenciál pro cestovní ruch mají okrajové a příhraniční části regionu, jeho plné využívání brzdí nedostatečná a málo kvalitní turistická infrastruktura spolu s nedostatkem ubytovacích a pohostinských služeb.

ROP SZ má zahrnut cestovní ruch do prioritní osy 4 **Udržitelný rozvoj cestovního ruchu**. **Hlavním cílem** této priority je využití přírodního a kulturního potenciálu pro udržitelný rozvoj cestovního ruchu v regionu. **Specifickými cíly** této prioritní osy jsou:

- Rozvoj a modernizace infrastruktury pro cestovní ruch.
- Rozvoj služeb a spolupráce vedoucí k vyššímu využití místního potenciálu cestovního ruchu.

Oblasti podpory prioritní osy 4 Udržitelný rozvoj cestovního ruchu ROP NUTS II Severozápad jsou tři, a to:

4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu.

4.2 Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení.

4.3 Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu.⁶⁹

3.4.2 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V tomto regionu soudržnosti se nacházejí **nejatraktivnější horské lokality** pro zimní i letní využití – Krkonoše, Jizerské hory. Avšak potenciál cestovního ruchu v tomto regionu není stále zcela využit kvůli nedostatečné infrastruktuře a nízké kvalitě základních a doplňkových služeb a kvůli problémům spojenými s kvalifikovanou pracovní silou.

Cestovní ruch je v ROP SV obsažen v prioritní ose 3 **Cestovní ruch. Globálním cílem** ROP NUTS II Severovýchod je zvýšení podílu CR na hospodářské prosperitě regionu a zaměstnanosti prostřednictvím využití stávajícího potenciálu regionu a zlepšením kvality a rozsahu infrastruktury a služeb cestovního ruchu při respektování zásad trvale udržitelného rozvoje. Cestovní ruch má snižovat negativní regionální disparity. **Specifické cíle** prioritní osy 3 jsou:

- Zvýšit kvalitu a rozšířit spektrum infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu.
- Zvýšit kvalitu služeb cestovního ruchu a jejich efektivní koordinace.

Oblastmi podpory jsou:

3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu.

3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu.⁷⁰

3.4.3 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Region Středních Čech má vysoký kulturní a přírodní potenciál, v současné době ale není dostatečně využíván, návštěvnost tohoto regionu je spíše podprůměrná. Nachází se zde velkoplošná chráněná území, vesnické památkové rezervace, krajinné památkové zóny, archeologické rezervace a lokality soustavy Natura 2000⁷¹. Nejvyužívanějšími formami cestovního ruchu jsou poznávací turistika a příměstský cestovní ruch. Existuje zde však

⁶⁹ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=89e13405-0bad-42ae-b3ed-51dc39241a77>.

⁷⁰ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=046df803-5a1c-4c15-b6cb-548efb599e32>.

⁷¹ Natura 2000 = soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy EU. Cílem je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejvzácnější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast.

potenciál pro venkovskou turistiku, incentivní a kongresovou a pro aktivní formy cestovního ruchu.

Pro cestovní ruch má ROP SČ vyčleněnu prioritní osu 2 **Cestovní ruch**. Jejím **globálním cílem** je zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu. **Specifické cíle** má tato prioritní osa tři:

- Rozšířit a zkvalitnit nabídku základní infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu.
- Rozšířit a zkvalitnit doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu.
- Zefektivnit a zkoordinovat systém propagace a řízení na úrovni turistických destinací.

Oblasti podpory jsou také tři:

2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu.

2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu.

2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje.⁷²

3.4.4 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

Region má přírodní, historický a kulturní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Nachází se zde chráněné krajinné oblasti, historické, kulturní a technické památky, vč. památek zapsaných na seznamu UNESCO. Také disponuje **tradicí v lázeňství a wellness**. Potenciál cestovního ruchu není plně využit z důvodů nízké úrovně základny cestovního ruchu, špatného technického stavu některých významných památek a nízké kvality základních i doplňkových služeb.

ROP JZ zahrnuje cestovní ruch v prioritní ose 3 **Rozvoj cestovního ruchu**. Jako **hlavní cíl** ROP je zvýšení využití primárního potenciálu území a posílit ekonomický význam cestovního ruchu a kultury jako nástroje stabilizace a diverzifikace ekonomické základny ve venkovském i městském prostoru. **Specifické cíle** má tato prioritní osa pouze dva:

- Zvýšit počet návštěvníků a prodloužit průměrnou délku jejich pobytu.
- Zvýšit podíl zahraničních návštěvníků.

---

⁷² FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Střední Čechy pro období 2007 – 2013*. [online]. Fondy EU. 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Cechy/Dokumenty>.

Oblasti podpory prioritní osy 3 jsou:

3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu.

3.2 Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu.

3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu.⁷³

3.4.5 Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

V regionu soudržnosti Jihovýchod jsou pro cestovní ruch vhodné různé **kulturní a přírodní památky**, včetně lokalit Natura 2000 a podmínky tohoto regionu jsou vhodné pro celoroční turistiku. Hlavním nedostatkem je průměrná úroveň služeb a rozsah základní i doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch. Je zde také chybějící či nedostatečná nabídka specializovaných a originálních programů pro návštěvníky, nedostatečné poskytování turistických informací, nedokonalá propagace a marketing.

Pro cestovní ruch ROP JV vyčlenil prioritní osu 2 **Rozvoj udržitelného cestovního ruchu** a za **hlavní cíl** si zvolil zkvalitnit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu v regionu podporou infrastruktury, koordinace a rozvojových aktivit, marketingu a lidských zdrojů. **Specifické cíle** prioritní osy jsou:

- Zkvalitnit a rozvíjet infrastrukturu a technické zázemí pro cestovní ruch s respektováním zájmů ochrany přírody a krajiny.
- Zkvalitnit a rozvíjet marketingové, propagační a informační služby, organizaci řízení cestovního ruchu a produkty v cestovním ruchu.

Oblasti podpory cestovního ruchu v tomto ROP jsou:

2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.

2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu.⁷⁴

---

⁷³ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Jihozápad pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=a604bc54-bff2-4f0c-98b3-9084177bcfba>.

⁷⁴ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Jihovýchod pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=7584ef00-5840-47d8-8129-7498480881f0>.

3.4.6 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Tento ROP jako jediný **nemá prioritní osu zaměřenou na cestovní ruch**. Ten je zahrnut spolu s jinými prioritami v prioritní ose 2 **Podpora prosperity regionu**. Region má významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, nejvíce pro pěší, lyžařskou turistiku, cykloturistiku a také pro zimní sporty, které se mohou realizovat v horských oblastech Beskyd a Jeseníků. Je zde možnost rozvíjet industriální cestovní ruch, kongresovou i venkovskou turistiku. V tomto regionu se nachází kulturní, **technické a průmyslové památky**, které často nejsou využívány ve správném kontextu jako atraktivity cestovního ruchu. Chybí tady doprovodná infrastruktura a je zde malé množství velkých zábavních, sportovních a návštěvnických center. Region má nízkou míru organizovanosti cestovního ruchu, odlišnou kvalitu turistických center, nízkou kvalitu poskytovaných služeb v ubytovacích zařízeních a chybí kvalitní informační a vzdělávací programy.

Globálním cílem prioritní osy 2 Podpora prosperity regionu ROP MS je zvýšení prosperity ekonomiky a kvality života v regionu a snížit míru nezaměstnanosti. **Specifické cíle** jsou:

- Zvýšit kvalitu života v regionu budováním, modernizací a rekonstrukcí infrastruktury veřejných služeb.
- **Zvýšit prosperitu regionu vytvářením podmínek pro rozvoj cestovního ruchu.**
- Vytvořit podmínky pro vhodné využití opuštěných areálů v souladu s potřebami regionu.
- Změnit image kraje.

Oblasti podpory této prioritní osy jsou:

2.1 Infrastruktura veřejných služeb.

2.2 Rozvoj cestovního ruchu.

2.3 Podpora využívání brownfields.

2.4 Marketing regionu.⁷⁵

---

⁷⁵ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=3429fc23-be35-487a-a339-8788e0a241ac>.

3.4.7 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Region je znám svou dlouholetou **tradicí v lázeňství**. Nejvýznamnějšími lázeňskými centry jsou Luhačovice, Jeseník a Teplice nad Bečvou. Vysoký potenciál cestovního ruchu není plně využit z důvodů nedostatečné dopravní a informační infrastruktury, nedostatečné nabídky marketingových produktů cestovního ruchu, nedostatečného a nekoordinovaného marketingu a kvality lidských zdrojů. Chybí vhodná turistická infrastruktura a doprovodné služby prodlužující sezónnost v oblastech Jeseníků, Beskyd a Bílých Karpat.

Cestovní ruch má ROP SM zahrnut v prioritní ose 3 **Cestovní ruch. Globálním cílem** prioritní osy je zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace. Má čtyři **specifické cíle**:

- Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj CR na území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb.
- Zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území mimo vysokou koncentraci infrastruktury a služeb.
- Rozvoj služeb v cestovním ruchu zajišťovaný podnikatelskými subjekty.
- Zvýšení zájmu turistů o region podporované koordinovaným rozvojem a propagací produktů cestovního ruchu.

Do **oblastí podpory** patří:

3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu.

3.2 Veřejná infrastruktura a služby.

3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby.

3.4 Propagace a řízení.⁷⁶

---

⁷⁶ FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Střední Morava pro období 2007 – 2013*. [online]. Fondy EU. 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ef520cd3-a611-4e9d-90b1-ca0a4b731f45>.

3.5 Čerpání finanční podpory v regionálních operačních programech ČR

3.5.1 Souhrnné čerpání v regionálních operačních programech ČR

Do 6. března 2013 bylo podáno ve všech regionálních operačních programech 11 278 žádostí, za celkovou sumu 277 192,6 mil. Kč, z toho 4 253 prošlo výběrovým řízením a byly uzavřeny Smlouvy o poskytnutí dotace. Do této doby bylo proplaceno 83,4 mld. Kč a certifikováno již bylo 60,6 mld. Kč.

Tabulka 3-9: Čerpání finančních prostředků v ROP

	Podané žádosti	Uzavřené Smlouvy o poskytnutí dotace	Proplacené alokace (v mld. Kč)	Certifikované výdaje (v mld. Kč)
ROP SZ	997	320	11,8	5,5
ROP SV	1252	599	14,4	9,4
ROP SČ	1616	684	10,4	5,5
ROP JZ	2711	663	10,7	8,4
ROP JV	1446	629	14,1	12,5
ROP MS	1430	679	11,9	10,6
ROP SM	1826	621	10,1	8,7

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva [online], 2013, vlastní tvorba

3.5.2 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Od počátku programového období bylo **podáno** k 6. březnu letošního roku **977 žádostí** v celkové hodnotě **40 mld. Kč**, což činí 176,2 % z celkové alokace a během této doby bylo **podepsáno 320 Smluv o poskytnutí dotace** ve výši **18,3 mld. Kč**, tedy 80,7 % z celkové alokace. Není schváleno zatím 19,3 % z celkové alokace ROP, což z této částky (4,4 mld. Kč) nečiní disponibilní prostředky, jelikož ve schvalovacím procesu je ještě 17 žádostí v hodnotě 1,5 mld. Kč. Ke stejnému datu bylo vyřazeno z administrace 641 žádostí, tedy více než polovina, v celkové hodnotě 19,2 mld. Kč.

Na účty příjemců bylo **proplaceno 11,8 mld. Kč**, neboli 52 % z celkové alokace. Celkem bylo k 6. březnu 2013 finančně ukončeno 190 projektů za 9,5 mld. Kč (59,4 % z celkového počtu schválených projektů).

Certifikováno bylo za celý ROP do března **5,5 mld. Kč** (24,5 % z celkové alokace). Od března loňského roku byla u tohoto operačního programu pozastavena certifikace ze stany PCO. Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO jsou ve výši 11,1 mld. Kč, neboli 48,9 % celkové alokace na OP.

3.5.3 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V tomto ROP bylo **podáno** celkem **1 252 žádostí** s celkovou částkou **41,7 mld. Kč**, což činí 208 % z celkové alokace. Vyřazeno z administrace bylo 612 žádostí (48,9 %) v celkové hodnotě 17,7 mld. Kč. Do této doby bylo s příjemci **podepsáno 599 Smluv o poskytnutí dotace** v sumě **20,5 mld. Kč**, tedy 102,4 % z celkové alokace. Rozdíl mezi celkovou alokací a výší schválené dotace tvoří 478 mil. Kč, tedy 2,4 % z celkové alokace.

Proplaceno bylo do 6. března 2013 **14,4 mld. Kč**, tedy 71,8 % z celkové alokace na ROP. Finančně bylo ukončeno 413 projektů v hodnotě 12,2 mld. Kč (68,9 % z celkového počtu schválených projektů).

Suma certifikovaných výdajů předložených Evropské komisi jsou ve výši **9,4 mld. Kč**, tedy 46,9 % z celkové alokace na operační program. Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO dosahují 13,9 mld. Kč (69,3 % z celkové alokace na operační program).

3.5.4 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Celkem bylo **podáno** za programové období **1 616 žádostí** za **33,7 mld. Kč**, což činí 197,2 % z celkové alokace. Z administrace bylo vyřazeno celkem 818 žádostí v hodnotě 15,2 mld. Kč (50,6 %). **Podepsáno** s příjemci bylo **684 Smluv o poskytnutí dotace** v celkové hodnotě **16 mld. Kč**, tedy 93,7 % z celkové alokace. Mezi schválenými dotacemi a celkovou alokací programu je rozdíl 1,1 mld. Kč, na schválení čeká 98 žádostí za 2,1 mld. Kč.

Celková suma proplacených prostředků příjemcům činí **10,4 mld. Kč**, tedy 60,7 % z celkové alokace na ROP). K 6. březnu 2013 bylo 467 projektů v hodnotě 9,8 mld. Kč (68,3 % z celkového počtu schválených projektů) finančně ukončeno.

Evropské komisi předložené **certifikované výdaje** dosahují **5,5 mld. Kč**, což činí 32,1 % z celkové alokace na ROP). Proces certifikace je ze strany PCO vlivem pochybností ohledně vynakládání výdajů z ROP Střední Čechy pozastaven. Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO činí 9,1 mld. Kč (53,4 % z celkové alokace na ROP).

3.5.5 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

Počet žádostí dosáhl k 6. březnu 2013 celkového počtu **2 711** v hodnotě **54,3 mld. Kč**, což přesahuje celkovou alokaci o 186,1 %. Z administrace bylo vyřazeno dohromady 1 929 žádostí ve výši 33,6 mld. Kč, vyřazeno tedy bylo 71,2 % žádostí. **Podepsáno** bylo **663 Smluv o poskytnutí dotace** v celkové hodnotě **17,7 mld. Kč** (93,1 % z celkové alokace). Nyní tvoří rozdíl mezi celkovou alokací a výší schválené dotace 1,3 mld. Kč (6,9 % z celkové alokace ROP) a ve schvalovacím procesu se nachází 100 žádostí s hodnotou 1,9 mld. Kč.

Za současné programové období bylo **proplaceno** zatím **10,7 mld. Kč**, tedy 56,2 % z celkové alokace. 475 projektů v celkové hodnotě 10,3 mld. Kč (71,6 % z celkového počtu schválených projektů) bylo finančně ukončeno.

Certifikovány byly **výdaje** ve výši **8,4 mld. Kč**, což je 44,2 % z celkové alokace na operační program. PCO uvádí v souhrnných žádostech prostředky ve výši 10,5 mld. Kč, tedy 55,2 % z celkové alokace na ROP.

3.5.6 Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

Celkem bylo za celé programové období doposud **podáno 1 446 žádostí** v hodnotě **37,7 mld. Kč**, což je 174,8 % z celkové alokace, 676 jich bylo vyřazeno. Jejich hodnota činí 13,4 mld. Kč, neboli 46,7 % z celkového počtu podaných žádostí. S příjemci bylo **podepsáno 629 Smluv o poskytnutí dotace** ve výši **20,2 mld. Kč**, tedy 93,9 % z celkové alokace. V ROP zbývá 1,3 mld. Kč (6,1 % z celkové alokace), které budou poskytnuty na další žádosti. Ve schvalovacím procesu se nachází 131 žádostí v hodnotě 3,8 mld. Kč.

Řídící orgán příjemcům **proplatil 14,1 mld. Kč** (65,4 % z celkové alokace). Finančně ukončeno bylo celkem 508 projektů, tedy 80,8 % ze všech schválených projektů v celkové hodnotě 14,2 mld. Kč.

Certifikované výdaje předložené Evropské komisi jsou **12,5 mld. Kč**, což činí 58 % z celkové alokace. Prostředky uvedené v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO dosahují výše 13,7 mld. Kč, tedy 63,5 % z celkové alokace na ROP.

3.5.7 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Za programové období bylo do března **podáno 1 430 žádostí** v hodnotě **35,5 mld. Kč**, což přesahuje o 62,3 % celkovou alokaci na ROP. Vyřazeno z administrace bylo celkem 600 žádostí v celkové hodnotě 11,7 mld. Kč, tento počet je roven 42 % celkového počtu podaných žádostí. **Uzavřeno** bylo celkem **679 Smluv o poskytnutí dotace** v celkové částce **18,4 mld. Kč** (84,1 % z celkové alokace). Zbylé prostředky ROP MS činí 3,5 mld. Kč (15,9 % z celkové alokace), z nichž budou financovány další žádosti. Na schválení čeká dalších 147 žádostí v hodnotě 4,3 mld. Kč.

Řídícím orgánem bylo **proplaceno** do této doby **11,9 mld. Kč**, což tvoří 54,5 % z celkové alokace ROP. Finančně ukončeno bylo do března 474 projektů v celkové hodnotě 8,9 mld. Kč, tedy 69,8 % z celkového počtu schválených projektů.

Certifikováno Evropskou komisí bylo **9,1 mld. Kč** (41,5 % z celkové alokace). Prostředky uvedené v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO dosahují výše 11,5 mld. Kč, což je 52,7 % z celkové alokace na ROP.

3.5.8 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

V ROP Střední Morava bylo **podáno** za celé programové období **1 826 žádostí** v celkové hodnotě 34,4 mld. Kč (170,7 % z celkové alokace). Vyřazeno bylo z administrace 856 žádostí v hodnotě 13,6 mld. Kč, což činí 46,9 % z celkového objemu žádostí. **Uzavřeno** bylo **679 Smluv o poskytnutí dotace** na celkovou částku **14,5 mld. Kč**, která činí 72 % celkové alokace. Rozdíl mezi celkovou alokací na ROP a výší schválené dotace tvoří 5,6 mld. Kč (28 % z celkové alokace), na schválení čeká ještě 284 žádostí v hodnotě 5,5 mld. Kč.

Proplaceno bylo do března **11,9 mld. Kč**, tedy 59,2 % z celkové alokace. Finančně ukončeno bylo 591 projektů v celkové hodnotě 11,4 mld. Kč (87 % z celkového počtu schválených projektů).

Certifikované výdaje předložené Evropské komisi činí **10,6 mld. Kč**, neboli 52,4 % z celkové alokace. 11,7 mld. Kč je uvedeno v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO, v procentuálním vyjádření 57,9 % z celkové alokace na ROP.⁷⁷

---

⁷⁷ FONDY EU. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 - 2013. [online]. Fondy EU 2011 [18. 03. 2013]. Dostupné z:

4 Analýza a hodnocení podpory cestovního ruchu v regionálních operačních programech ČR

Tato kapitola je věnována tomu, jak jednotlivé regiony České republiky pokročily v realizaci svých cílů, které si pro toto programové období zvolily. Budeme sledovat jejich věcný a finanční pokrok, kterého dosáhly za období 2007 – 2012 v prioritních osách zaměřených na cestovní ruch.

4.1 Identifikace podpory cestovního ruchu v regionálních operačních programech ČR

Pro každý region České republiky v oblasti cestovního ruchu vznikají rozdílné problémy a výzvy, které je třeba překonat. Proto každý Regionální operační program jednotlivých regionů řeší ve svých prioritních osách jiné oblasti podpory.

4.1.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

V rámci **ROP Severozápad** chce v tomto programovém období tento kraj vybudovat a rozvíjet atraktivitu a infrastrukturu cestovního ruchu, zlepšit kvalitu a nabídku ubytovacích a stravovacích zařízení a podpořit marketing a tvorbu a rozvoj produktů cestovního ruchu.

V oblasti podpory 4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu se chtějí věnovat výstavbě, obnově, rozvoji, rekonstrukci a úpravě základní a doprovodné infrastruktury pro turistiku, kde spadají například turistické trasy, naučné stezky, hippostezky, lyžařské trasy a areály a další. Dále do této oblasti podpory spadá revitalizace kulturních technických a průmyslových památek a kulturního dědictví a dalších turisticky významných objektů a modernizace a úpravy lázeňské infrastruktury pro zlepšení standardu a kvality služeb pro lázeňství a také samozřejmě výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury pro dostupnost a dobrý přístup k atraktivitám cestovního ruchu.

Do oblasti podpory 4.2 Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení spadá rekonstrukce a modernizace ubytovacích zařízení hotelového typu na úroveň aspoň středního standardu, výstavba a modernizace lehkých sezónních ubytovacích zařízení spolu

s její infrastrukturou, taktéž výstavba, rekonstrukce či modernizace objektů na celoroční ubytování a také zajištění dopravní a technické infrastruktury.

Oblast podpory 4.3 Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu zahrnuje podporu vzniku a činnosti regionálních partnerství v oblasti cestovního ruchu, rozvoj informačních a rezervačních systémů, vznik regionální sítě informačních center, podporu realizace marketingových akcí na podporu rozvoje cestovního ruchu a lázeňství, příprava nových a zlepšování stávajících produktů cestovního ruchu s regionálním dopadem. Dále je to podpora marketingu a propagace akcí regionálního významu, konání konferencí, seminářů, sympózií na podporu cestovního ruchu a vytváření systémů informování turistů.⁷⁸

4.1.2 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V ROP Severovýchod se v oblasti cestovního ruchu věnují rozvoji základní infrastruktury a doprovodných aktivit, marketingovým a koordinačním aktivitám a podnikatelské infrastruktuře a službám cestovního ruchu.

Oblast podpory 3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu se zabývá modernizací a zvyšování kapacit základní infrastruktury cestovního ruchu, obnovou a rozvojem doprovodné infrastruktury, podporuje revitalizaci kulturně-historických a technických památek, chce zajistit dostupnost atraktivit a součástí je také tvorba produktů a propagace infrastruktury cestovního ruchu.

Do **oblasti podpory 3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu** spadá podpora zpracování analytických a koncepčních materiálů, podpora vzniku a činnosti organizací cestovního ruchu a podpora partnerství, marketingová podpora, budování a rozvoj informačních systémů a podpora produktů a programů cestovního ruchu.⁷⁹

4.1.3 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Střední Čechy mají v tomto programovém období v plánu vybudovat podnikatelskou infrastrukturu, veřejnou infrastrukturu a služby cestovního ruchu a dále také chce podpořit propagaci a řízení turistických destinací Středočeského kraje.

V rámci **oblasti podpory 2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu** chce region soudržnosti podporovat vybudování nového ubytovacího zařízení nebo rozšíření,

---

⁷⁸ Fondy Evropské unie [online], ref. 69

⁷⁹ Fondy Evropské unie [online], ref. 70

modernizaci stávajícího pro zvýšení ubytovacího standardu, rozšířit nabídku doplňkových služeb, dále vybudovat či rekonstruovat a obnovit objekty pro potřeby poznávacího cestovního ruchu.

Do **oblasti podpory 2.2 Veřejný infrastruktura a služby cestovního ruchu** spadá budování turistických stezek, cyklostezek a cyklistických tras, infrastruktura pro vodáckou turistiku a rekreační plavbu, spolu s rekonstrukcí kulturních památek, objektů pro poznávací cestovní ruch. Součástí je i jednotný informační systém, výstavba ubytovacích zařízení pro rozvoj specifických forem cestovního ruchu, rekonstrukce a modernizace stávajících ubytovacích zařízení spolu s navazující infrastrukturou.

V rámci oblasti podpory 2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje chce tento region podporovat iniciaci a vytváření řídicích a koordinačních struktur v turistických destinacích, tvorbu a distribuci propagačních a informačních materiálů, prezentaci turistických destinací, také chce podporovat organizaci konferencí a seminářů a zajištění s propagací pravidelných kulturních a sportovních akcí.⁸⁰

4.1.4 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

ROP Jihozápad se v rámci cestovního ruchu chce věnovat rozvoji infrastruktury cestovního ruchu, revitalizaci památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu, také rozvoji služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu.

Pod **oblast podpory 3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu** spadá výstavba a rekonstrukce turistických cest, sportovně-rekreační vybavenosti pro cestovní ruch, kulturní vybavenosti, ubytovacích kapacit, zařízení pro kongresovou turistiku, výstavba, modernizace objektů pro lázeňské a ozdravné pobyty, infrastruktury s tím související a úprava prostranství a pěších zón na území lázeňských míst.

Oblast podpory 3.2 Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu zahrnuje rekonstrukce kulturních, historických a technických památek, úpravy infrastruktury a veřejných prostranství v památkově chráněných územích, objektech a přilehlých plochách, dále budování doprovodných informačních systémů a značení památkově chráněných území a objektů, restaurování movitých kulturních památek a pořízení vybavení na podporu využití památkově chráněných objektů.

---

⁸⁰ Fondy Evropské unie [online], ref. 72

Do **oblasti podpory 3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu** spadají služby na podporu rozvoje cestovního ruchu, zavádění ICT v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu a propojení nabídky atraktivit a služeb do celků vytvářejících produkty cestovního ruchu spolu s podporou marketingových aktivit v cestovním ruchu.⁸¹

4.1.5 Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

ROP Jihovýchod se chce věnovat rozvoji infrastruktury pro cestovní ruch a rozvoji služeb v cestovním ruchu.

V oblasti **podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch** chce region Jihovýchod podpořit aktivity, které jsou zaměřeny především na výstavbu a modernizaci infrastruktury s rozvojem perspektivních forem cestovního ruchu, na modernizaci ubytovacích zařízení, rekonstrukci a obnovu kulturních památek, dále se chce věnovat úpravám značení cyklotras, budování a rekonstrukci tras pro pěší, lyžaře, hippostezek, tematických tras a naučných stezek.

V rámci **oblasti podpory 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu** se chtějí věnovat tvorbě marketingových strategií a strategií perspektivních a konkurenceschopných forem cestovního ruchu regionálního významu. Mají za cíl rozvoj informačních systémů, podporu marketingových a informačních kampaní na propagaci regionu spolu s propagačními materiály. Součástí tohoto bude i podpora publicity lokalit NATURA 2000.⁸²

4.1.6 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Moravskoslezský kraj se tomuto tématu v ROP Moravskoslezsko věnuje pouze obecně, tedy chtějí rozvíjet cestovní ruch.

Této oblasti se věnuje **oblast podpory 2.2 Rozvoj cestovního ruchu**, která se zabývá revitalizací a zpřístupněním kulturních, industriálních, technických památek a zajímavostí, podporou výstavby a obnovy vybavenosti v oblasti sportu, rekreace a lázeňství, podporou objektů nebo míst při formálním postupu žádosti o zařazení do UNESCO a podpora budování a rekonstrukce jejich infrastruktury. Zabývá se také modernizací a rozvojem areálů zimních sportů, rozvojem a zvyšováním úrovně ubytovacích zařízení, obnovou, rozvojem

---

⁸¹ Fondy Evropské unie [online], ref. 73

⁸² Fondy Evropské unie [online], ref. 74

a rekonstrukcí doprovodné infrastruktury a zlepšení kvality infrastrukturních služeb. Region také chce zkvalitnit práci turistických informačních center, podpořit tvorbu nových turistických projektů, zavádět kvalitativní standardy a komplexně propagovat cestovní ruch v regionu.⁸³

4.1.7 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Střední Morava chce pomocí ROP rozvíjet cestovní ruch ve čtyřech směrech, a to v integrovaném rozvoji cestovního ruchu, veřejné infrastruktury a službách, podnikatelské infrastruktury a v propagaci a řízení.

Do **oblasti podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu** spadá rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu, lázeňství a výstavnictví spolu s infrastrukturou, rozvoj a obnova sportovních areálů, vybudování jednotného systému turistických okruhů, naučných stezek a navigačních tabulí a stavební úprava kulturní, technické památky nebo zajímavosti spolu s návaznou infrastrukturou.

Oblast podpory 3.2 Veřejná infrastruktura a služby se zabývá stejnými body jako oblast podpory 3.1, rozdíl je v tom, že oblast 3.2 je zaměřena na podporu aktivit mimo území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb, které jsou podporovány v oblasti podpory 3.1.

Pod **oblast podpory 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby** patří modernizace, výstavba a rozšíření ubytovacích zařízení pro zvýšení ubytovacího standardu a modernizaci stravovacích a návazných služeb, rozvoj infrastruktury pro incentivní a kongresovou turistiku, rozvoj a obnova sportovních areálů spolu s návaznou infrastrukturou, stavební úpravy a rozšíření, modernizace lázeňských objektů, opravy kulturních, technických památek nebo zajímavostí a vybudování návazné infrastruktury a doplňkových služeb.

Oblast podpory 3.4 Propagace a řízení se věnuje realizaci aktivit v rámci přípravy, realizace a koordinace integrovaných projektů a plánů rozvoje měst/území, dále podporuje založení řídicí struktury krajských agentur a partnerských sdružení, komplexní a jednotný marketing turistické destinace, vytváření regionálních a nadregionálních produktů cestovního ruchu. Spadá zde také marketingová komunikace nových i stávajících regionálních produktů

---

⁸³ Fondy Evropské unie [online], ref. 75

cestovního ruchu, zřízení jednotného informačního a rezervačního systému a zlepšení či zřízení nového systému kvality služeb.⁸⁴

Tabulka 4-10: Cestovní ruch v Regionálních operačních programech

ROP	Prioritní osa		Oblast podpory
Severozápad	4	Udržitelný rozvoj cestovního ruchu	4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu
			4.2 Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení
			4.3 Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu
Severovýchod	3	Cestovní ruch	3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu
			3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu
Střední Čechy	2	Cestovní ruch	2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu
			2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu
			2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje
Jihozápad	3	Rozvoj cestovního ruchu	3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
			3.2 Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu
			3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu
Jihovýchod	2	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch
			2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu
Moravskoslezsko	2	Podpora prosperity regionu	2.2 Rozvoj cestovního ruchu
Střední Morava	3	Cestovní ruch	3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu
			3.2 Veřejná infrastruktura a služby
			3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby
			3.4 Propagace a řízení

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní tvorba

⁸⁴ Fondy Evropské unie [online], ref. 76

4.2 Srovnání podpory cestovního ruchu v rámci jednotlivých regionů soudržnosti

Chceme-li srovnat podporu cestovního ruchu mezi jednotlivými regiony soudržnosti, můžeme to udělat několika způsoby, a to například tabulkově, podle ukazatelů nebo podle prioritních os. Zde použijeme srovnání podle prioritních os a jejich oblastí podpory, kde budeme vycházet z předchozí podkapitoly a zjistíme počet oblastí podpory zabývajících se cestovním ruchem a finanční alokaci, která je jim věnována. Tímto se ukáže, který region soudržnosti financuje oblast cestovního ruchu nejvíce a kolik je věnováno na jednotlivé oblasti podpory.

4.2.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Pro prioritní osu 4 Udržitelný rozvoj cestovního ruchu v Regionálním operačním programu Severozápad bylo vyčleněno celkem **19,1 %** z celkového rozpočtu, z toho **12 %** na oblast podpory 4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury v cestovním ruchu, **5,8 %** na 4.2 Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení a **1,3 %** na oblast podpory 4.3 Podpora marketingu a tvorby rozvoje produktů cestovního ruchu.⁸⁵

Tabulka 4-11: Alokace prioritní osy 4 Udržitelný rozvoj cestovního ruchu ROP Severozápad

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
4.1	104 883 093	12,0
4.2	51 157 985	5,8
4.3	11 745 026	1,3
Celkem	167 786 104	19,1

Zdroj: Výroční zpráva ROP SZ [online], 2013, vlastní zpracování

⁸⁵ Fondy Evropské unie [online], ref. 69

4.2.2 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Prioritní osa 3 Cestovní ruch je rozčleněna na dvě oblasti podpory – 3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu, na kterou je vyčleněno **20,2 %** z alokace na operační program a 3.2 Marketingové a koordinační aktivity v **oblasti cestovního ruchu**, které patří **1,8 %** z celkové alokace.⁸⁶

Tabulka 4-12: Alokace prioritní osy 3 Cestovní ruch ROP Severovýchod

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
3.1	144 078 850	20,2
3.2	12 886 649	1,8
Celkem	156 965 499	22,0

Zdroj: Výroční zpráva ROP SV [online], 2013, vlastní zpracování

4.2.3 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

V ROP Střední Čechy se cestovnímu ruchu věnuje prioritní osa 2 Cestovní ruch s oblastmi podpory 2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu, na kterou je vyčleněno **5,4 %** z celkové alokace na operační program, 2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu s **10,8 %** z celkové alokace a 2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje s podporou **1,8 %**.⁸⁷

Tabulka 4-13: Alokace prioritní osy 2 Cestovní ruch v ROP Střední Čechy

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
2.1	29 222 418	5,4
2.2	58 444 832	10,8
2.3	9 740 804	1,8
Celkem	97 408 054	18,0

Zdroj: Výroční zpráva ROP SČ [online], 2013, vlastní zpracování

⁸⁶ Fondy Evropské unie [online], ref. 70

⁸⁷ Fondy Evropské unie [online], ref. 72

4.2.4 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

Tento regionální operační program věnuje cestovnímu ruchu prioritní osu 3 Rozvoj cestovního ruchu, která se člení do tří oblastí podpory: 3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, na kterou je věnováno **13,6 %** z celkové alokace na operační program, 3.2 Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu s **5,2 %** z celkové alokace a 3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu, na kterou připadá **1,2 %** z celkové alokace operačního programu.⁸⁸

Tabulka 4-14: Alokace prioritní osy 3 Rozvoj cestovního ruchu v ROP Jihozápad

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
3.1	84 272 571	13,6
3.2	32 221 865	5,2
3.3	7 435 815	1,2
Celkem	123 930 251	20,0

Zdroj: Výroční zpráva ROP JZ [online], 2013, vlastní zpracování

4.2.5 Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

Regionální operační program Jihovýchod se zabývá cestovním ruchem v prioritní ose 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu s oblastmi podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch s **16,2 %** z celkové alokace operačního programu a 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu s **2,9 %** alokace.⁸⁹

Tabulka 4-15: Alokace prioritní osy 2 Rozvoj udržitelného cestovního ruchu v ROP Jihovýchod

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
2.1	142 493 317	16,2
2.2	14 971 000	2,9
Celkem	157 464 317	19,1

Zdroj: Výroční zpráva ROP JV [online], 2013, vlastní zpracování

⁸⁸ Fondy Evropské unie [online], ref. 73

⁸⁹ Fondy Evropské unie [online], ref. 74

4.2.6 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Tento operační program se zabývá cestovním ruchem v prioritní ose 2 Podpora prosperity regionu, kde je mu věnována oblast podpory 2.2 Rozvoj cestovního ruchu, která je rozdělena do 4 podoblastí: 2.2.1 Výstavba, revitalizace a modernizace turistické infrastruktury, doprovodných služeb a atraktivit cestovního ruchu, 2.2.2 Rozvoj a zvyšování úrovně ubytovacích zařízení, 2.2.3 Zvýšení kvality turistických informačních center a 2.2.4 Organizace a kooperace v cestovním ruchu. Všechny tyto podoblasti jsou financovány dohromady a je na ně vyčleněno **8,8 %** z celkové alokace na operační program.⁹⁰

Tabulka 4-16: Alokace oblasti podpory 2.2 Rozvoj cestovního ruchu v ROP Moravskoslezsko

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
2.2	71 483 204	8,8

Zdroj: Výroční zpráva ROP MS [online], 2013, vlastní zpracování

4.2.7 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

V tomto operačním programu se cestovnímu ruchu věnuje prioritní osa 3 Cestovní ruch spolu s oblastmi podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu, na který připadá **4,1 %** z celkové alokace na operační program, 3.2 Veřejná infrastruktura a služby se stejnými procenty z alokace, 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby s podoblastmi 3.3.1 Podnikatelská infrastruktura a služby na území definovaném oblastí podpory 3.1, 3.3.2 Podnikatelská infrastruktura a služby na území definovaném oblastí podpory 3.2, 3.3.3 Aquaparky, golfová hřiště, kongresová centra a výstaviště. Dohromady se dělí o **9,3 %** z celkové alokace na operační program. Dále 3.4 Propagace a řízení s **1,1 %** z celkové alokace.⁹¹

⁹⁰ Fondy Evropské unie [online], ref. 75

⁹¹ Fondy Evropské unie [online], ref. 76

Tabulka 4-17: Alokace prioritní osy 3 Cestovní ruch v ROP Střední Morava

Prioritní osa / oblast podpory	Alokace 2007 - 2013 v EUR	Podíl na celkové alokaci v %
3.1	32 859 099	4,1
3.2	29 500 070	4,1
3.3	79 022 587	9,3
3.4	8 584 732	1,1
Celkem	149 966 488	18,6

Zdroj: Výroční zpráva ROP SM [online], 2013, vlastní zpracování

4.3 Průběh čerpání finanční podpory z regionálních operačních programů na cestovní ruch

Tato podkapitola je zaměřena na srovnání operačních programů z pohledu čerpání finanční podpory v průběhu programového období 2007 – 2013. Rok 2007 zde není zaznamenán z důvodu zahájení regionálních operačních programů a v tomto roce probíhalo teprve formování a vyhlašování výzev a první podávání žádostí o podporu. Nejsou tedy zatím žádné uzavřené projekty a nejsou zaznamenány žádné měřitelné výsledky. Souhrnné údaje za všechny regiony soudržnosti jsou uvedeny v příloze.

4.3.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Za všechny oblasti podpory prioritní osy 4 bylo v roce 2008 dohromady podáno **100 žádostí o podporu** v celkové hodnotě **3,3 mld. Kč**, z toho **35 žádostí** v hodnotě **1,5 mld. Kč** bylo **schváleno**. Nejméně podaných žádostí bylo v oblasti podpory 4.3 Podpora marketingu a tvorby rozvoje produktů cestovního ruchu, kde jich žadatelé podali 27. Nejvíce žádostí, 38, zaznamenala oblast podpory 4.2 Zlepšení kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení.⁹²

V roce si 2009 prioritní osa 4 připsala **183 žádostí o podporu** v hodnotě **4,3 mld. Kč**, **schváleno** bylo **81 žádostí** v hodnotě **2,1 mld. Kč**. V tomto roce byly **finančně ukončeny** již **3 projekty** v celkové hodnotě **71 mil. Kč**. Nejvíce podaných žádostí zaznamenala oblast

⁹² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013a [2. 4. 2013]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a/MMZ_2008_12_6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a.pdf).

podpory 4.3 Podpora marketingu a tvorby rozvoje produktů cestovního ruchu, kde oproti loňskému roku vzrostl počet žádostí na 80 v hodnotě 309 mil. Kč. Nejméně žádostí měla oblast podpory 4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury v cestovním ruchu, která jich zaznamenala 35, ale za to v celkové hodnotě 2,2 mld. Kč.⁹³

Rok 2010 znamená pro prioritní osu 4 **233 žádostí o podporu** v hodnotě **5,8 mld. Kč. 81 projektů** v hodnotě **2,1 mld. Kč** bylo **schváleno** a **32 projektů** za **388 mil. Kč** bylo **finančně ukončeno**. Nejvíce žádostí bylo podáno oblasti podpory 4.2 Zlepšení kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení, a to 116 žádostí za 3,2 mld. Kč. Oproti tomu oblast podpory 4.1 opět měla nejméně žádostí, tedy 36 v celkové hodnotě 2,2 mld. Kč.⁹⁴

402 žádostí v hodnotě **9,4 mld. Kč** bylo podáno v této prioritní ose **v roce 2011. Schváleno** jich bylo **94** v hodnotě **2,5 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo tento **rok 52 projektů** za cenu **854 mil. Kč**. Počet žádostí ve všech třech oblastech podpory se vyrovnává, oblast 4.1 a 4.3 mají téměř shodné množství podaných žádostí, a to 146 a 140 a oblast 4.2 lehce pokulhává se 116 projekty.⁹⁵

V roce **2012 počet žádostí** v této prioritní ose zůstal **stejný** jako na konci roku **2011. Schváleno** bylo **120 projektů** v hodnotě **3,4 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **57 projektů** za **946 mil. Kč**. Počet žádostí je stejný z toho důvodu, jelikož 11. června 2012 byly na základě Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva financí ČR pozastaveny některé činnosti související s realizací tohoto operačního programu. Mezi tyto činnosti patří vyhlašování nových výzev, schvalování projektů a podepisování Smluv o poskytnutí dotace.⁹⁶

---

⁹³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013a [2. 4. 2013]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a/MMZ_2009_12_1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a.pdf).

⁹⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013b [2. 4. 2013]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f/MMZ_2010_12_a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f.pdf).

⁹⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013c [2. 4. 2013]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671/MMZ_2011_12_1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671.pdf).

⁹⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013d [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/16146302-4b12-40c9-83cd-83e1d51b95b2/MMZ_2012_12.pdf.

4.3.2 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V roce **2008** bylo přijato **162 žádostí o podporu** v hodnotě **4,2 mld. Kč. Schváleno** bylo **41 projektů** za přibližně **1 mld. Kč**. Velice markantní rozdíl je v podaných žádostech mezi oblastmi podpory. V oblasti 3.1 bylo podáno 134 žádostí, zatímco v oblasti 3.2 pouze 28.⁹⁷

V roce **2009** prioritní osa zaznamenala nárůst žádostí pouze na **165** za **4,7 mld. Kč. Schváleno** bylo **61 projektů** a **finančně ukončeno** bylo prvních **5 projektů**. Počet projektů v oblasti podpory 3.2 zůstal od minulého roku stejný, v další oblasti se počet projektů zvýšil o 3 v hodnotě 400 mil. Kč.⁹⁸

Do konce roku **2010** bylo přijato **435 žádostí** o podporu v hodnotě **11,3 mld. Kč. Schváleno** bylo **62 projektů** za **1,6 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **29 projektů** v hodnotě **795 mil. Kč**. V oblasti podpory 3.1 bylo podáno 369 žádostí za 10,8 mld. Kč a 66 projektů v oblasti podpory 3.2.⁹⁹

442 žádostí v hodnotě **11,4 mld. Kč** bylo zaznamenáno na konci roku **2011**. Bylo **schváleno 170 projektů** v ceně **4,1 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **51 projektů** v hodnotě **1,2 mld. Kč**. V počtu žádostí stále vede oblast podpory 3.1, kde jich žadatelé podali 376 v hodnotě 10,9 mld. Kč a v oblasti podpory 3.2 zůstal počet žádostí stejný jako loňský rok.¹⁰⁰

V roce **2012** nebyla přijata **žádná nová žádost**, **schváleno** bylo **165 projektů** ve výši **4 mld. Kč**, **finančně ukončeno** bylo **80 projektů** v hodnotě **1,8 mld. Kč**.¹⁰¹

4.3.3 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Za rok **2008** bylo přijato **189 žádostí o podporu** v celkové hodnotě **3,6 mld. Kč. Schváleno** bylo v tomto roce **21 projektů** v hodnotě **661 mil. Kč**. Ze všech tří oblastí podpory nejvíce žádostí zaznamenala oblast 2.1, kde bylo podáno 115 žádostí za 2,3 mld. Kč. Nejméně žádostí bylo podáno v oblasti podpory 2.2, tedy 34 v hodnotě 1,1 mld. Kč.¹⁰²

V roce **2009** již bylo podáno **245 žádostí** o podporu za **4,4 mld. Kč. Schváleno** bylo **36 projektů** za **924 mil. Kč** a **finančně ukončeny** byly první **tři projekty**. Opět nejvíce

⁹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

⁹⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

⁹⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

¹⁰⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹⁰¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

¹⁰² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

žádostí bylo podáno v oblasti podpory 2.1, a to 121 celkově za 2,4 mld. Kč a nejméně žádostí zaznamenala oblast podpory 2.3, tedy 40.¹⁰³

285 žádostí v prioritní ose 2 v celkové hodnotě **5,3 mld. Kč** bylo přijato v roce **2010**. Za tento rok bylo **schváleno 55 projektů** v hodnotě **1,1 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **19 projektů** za **417 mil. Kč**. Nejvíce žádaná byla znovu oblast podpory 2.1 se 145 žádostmi v hodnotě 3,1 mld. Kč a nejméně 2.3 s 53 žádostmi v hodnotě 287 mil. Kč.¹⁰⁴

Na konci roku **2011** bylo přijato **324 žádostí** o podporu za **6,1 mld. Kč**, **schváleno** bylo **80 projektů** v celkové hodnotě **1,7 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **40 projektů** za **765 mil. Kč**. Opakovaně nejvíce žádostí přijala oblast podpory 2.1, kde skončilo 159 žádostí za 3,5 mld. Kč, stejně jako oblast podpory 2.3 se 72 žádostmi v hodnotě 376 mil. Kč.¹⁰⁵

V roce **2012** ROP Střední Čechy evidoval **332** podaných **žádostí** v celkové hodnotě **6,8 mld. Kč**. Do konce tohoto roku bylo **schváleno 88 projektů** za **2 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **57 projektů** za **1,1 mld. Kč**. Opět nejvíce žádostí bylo podáno v nejžádanější oblasti podpory 2.1, kde jich bylo zaevidováno 159 v celkové hodnotě 3,5 mld. Kč, stejně tak jako nejméně žádostí, 74 v hodnotě 389 mil. Kč, zaregistrovala oblast podpory 2.3.¹⁰⁶

4.3.4 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

V roce **2008** bylo přijato **469 žádostí** o podporu v celkové hodnotě **7,2 mld. Kč** a **schváleno** bylo **38 projektů** v hodnotě **943 mil. Kč**. Nejvíce žádostí, 282 v hodnotě 5,4 mld. Kč, zaznamenala v tomto roce oblast podpory 3.1, nejméně, 80 žádostí za 1,3 mld. Kč, přijala oblast podpory 3.2.¹⁰⁷

Za rok **2009** v prioritní ose 3 vzrostl počet **žádostí** na **709** v hodnotě **12,2 mld. Kč**. Bylo **schváleno 113 projektů** za **1,7 mld. Kč** a **finančně** bylo **ukončeno 18 projektů** za **291 mil. Kč**. Nejvíce žádostí bylo podáno v oblasti podpory 3.1, a to 413 v hodnotě 8,6 mld. Kč a nejméně žádostí zaznamenala oblast podpory 3.3, kde bylo podáno 147 žádostí.¹⁰⁸

---

¹⁰³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

¹⁰⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

¹⁰⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹⁰⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

¹⁰⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

¹⁰⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

Na konci roku **2010** bylo **přijato 863 žádostí** o podporu v celkové hodnotě **16 mld. Kč. 131 projektů** za **2 mld. Kč** bylo **schváleno** a **70 projektů** za **986 mil. Kč** bylo **finančně ukončeno**. Stále nejvíce žádostí dostává oblast podpory 3.1, 567 žádostí v hodnotě 12,4 mld. Kč a nejméně opět oblast podpory 3.3, kde zůstal počet žádostí stejný jako loňský rok.¹⁰⁹

V roce **2011** **žádostí** v prioritní ose 3 přibylo na **895** v hodnotě **16,3 mld. Kč**. Za tento rok bylo **schváleno 208 projektů** v celkové sumě **3 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **106 projektů** za **1,3 mld. Kč**. V počtu podaných žádostí stále vede oblast podpory 3.1 s 599 žádostmi v hodnotě 12,6 mld. Kč a v oblasti podpory 3.3 zůstává stále stejný počet žádostí.¹¹⁰

V roce **2012** bylo **podáno** přesně **1000 žádostí** o podporu v hodnotě **17,6 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **222 projektů** za **3 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **148 projektů** v hodnotě **1,8 mld. Kč**. Stejně jako předešlé roky nejvíce žádostí zaznamenala oblast podpory 3.1 se 704 žádostmi v hodnotě 13,9 mld. Kč a taktéž oblast podpory 3.3 se stále stejným počtem žádostí jako předchozí dva roky.¹¹¹

4.3.5 Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

Do konce roku **2008** bylo v prioritní ose 2 **přijato 305 žádostí** o podporu v celkové hodnotě **3,4 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **58 projektů** za **581 mil. Kč**. Více žádostí bylo přijato v oblasti podpory 2.1, a to 195 žádostí za 3,1 mld. Kč.¹¹²

Za rok **2009** bylo přijato **423 žádostí** za **6,8 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **119 projektů** v hodnotě **1,2 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **17 projektů** za **62 mil. Kč**. Oblast podpory 2.1 opět převyšuje přijatými žádostmi druhou oblast podpory 257 žádostmi v celkové hodnotě 6,2 mld. Kč.¹¹³

Rok **2010** přinesl **450 žádostí** o podporu v celkové hodnotě **6,9 mld. Kč**. V tomto roce bylo **schváleno 164 projektů** za **1,9 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **84 projektů** v hodnotě **705 mil. Kč**. Stále převládá počet žádostí v oblasti podpory 2.1, kde oproti loňskému roku vzrostl jejich počet na 259 v celkové hodnotě 6,3 mld. Kč.¹¹⁴

---

¹⁰⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

¹¹⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹¹¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

¹¹² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

¹¹³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

¹¹⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

V roce **2011** přibýlo **žádostí** v druhé prioritní ose na **509** v celkové hodnotě **7,9 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **207 projektů** za **2,9 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **121 projektů** v hodnotě **1 mld. Kč**. 318 žádostí bylo podáno v oblasti podpory 2.1 v hodnotě 7,2 mld. Kč.¹¹⁵

Do konce loňského roku bylo přijato **509 žádostí** v celkové hodnotě **7,9 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **200 projektů** za **2,8 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **154 projektů** v hodnotě **1,4 mld. Kč**. Stále v počtu podaných žádostí vede oblast podpory 2.1 s 318 žádostmi v celkové hodnotě 7,2 mld. Kč.¹¹⁶

4.3.6 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

V roce **2008** bylo v oblasti podpory 2.2 **přijato 87 žádostí** o podporu v celkové sumě **1,5 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **8 projektů** v částce **222 mil. Kč**.¹¹⁷

Za rok **2009** bylo **přijato 123 žádostí** za **2,4 mld. Kč**, **schváleno** bylo **20 projektů** v hodnotě **420 mil. Kč** a **finančně ukončen** byl **první projekt** v ceně **2 mil. Kč**.¹¹⁸

V roce **2010** bylo zaevidováno **181 žádostí** o podporu v hodnotě **3,1 mld. Kč**, **schváleno** bylo **39 projektů** za **909 mil. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **10 projektů** v celkové hodnotě **86 mil. Kč**.¹¹⁹

205 žádostí bylo přijato v roce **2011** v celkové hodnotě **3,4 mld. Kč**, **schváleno** bylo **65 projektů** za **1,2 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **19 projektů** v hodnotě **273 mil. Kč**.¹²⁰

Na konci roku **2012** bylo **přijato** v prioritní ose 2.2 Rozvoj cestovního ruchu **243 žádostí** o podporu s celkovou hodnotou **3,7 mld. Kč**. **79 projektů** v hodnotě 1,3 mld. Kč bylo **schváleno** a **41 projektů** za **606 mil. Kč** bylo **finančně ukončeno**.¹²¹

---

¹¹⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹¹⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

¹¹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

¹¹⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

¹¹⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

¹²⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹²¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

4.3.7 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

V roce **2008** bylo **přijato** celkem za prioritní osu **188 žádostí** v hodnotě **3,3 mld. Kč**. Bylo **schváleno 14 projektů** v celkové částce **347 mil. Kč**. Nejvíce projektů bylo podáno v oblasti podpory 3.3, a to 122 v hodnotě 2 mld. Kč. Nejméně jich bylo podáno v oblasti podpory 3.4, a to pouhých 8 v hodnotě 113 mil. Kč.¹²²

Za rok **2009** bylo **přijato 299 žádostí** za **5,2 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **95 projektů** v hodnotě **1,7 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **16 projektů** za **184 mil. Kč**. Nejvíce podaných žádostí je stále v ose 3.3, a to 211 za celkovou cenu 3,3 mld. Kč, nejméně stále v oblasti podpory 3.4, kde zůstal stejný počet žádostí jako v loňském roce.¹²³

Na konci roku **2010** bylo zaevidováno **388 žádostí** v celkové hodnotě **6,3 mld. Kč**. **Schváleno** bylo **97 projektů** za **1,7 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **73 projektů** za **960 mil. Kč**. 241 žádostí v hodnotě 3,7 mld. Kč bylo podáno v oblasti podpory 3.3, zatímco nejméně, 13 projektů za 215 mil. Kč, bylo podáno v oblasti podpory 3.4.¹²⁴

V roce **2011** bylo přijato **408 žádostí** za **6,7 mld. Kč**, **schváleno** bylo **140 projektů** v celkové hodnotě **2,3 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **107 projektů** v ceně **1,6 mld. Kč**. Nejoblíbenější oblastí podpory je stále 3.3, kde bylo podáno 251 žádostí v hodnotě 3,8 mld. Kč a 3.4 stále disponuje nejmenším počtem žádostí, tedy 13, stejně jako minulý rok.¹²⁵

Ke konci roku **2012** se počet **žádostí** o podporu navýšil na **567** v celkové hodnotě **8,2 mld. Kč**. **Schváleno** bylo celkem **158 projektů** v hodnotě **2,4 mld. Kč** a **finančně ukončeno** bylo **127 projektů** za **2 mld. Kč**. Pro oblast podpory 3.3 je stále podáno největší množství žádostí, a to 362 za 4,7 mld. Kč. V oblasti podpory 3.4 byl zaznamenán menší posun, 16 žádostí o podporu v hodnotě 244 mil. Kč.¹²⁶

---

¹²² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 92

¹²³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 93

¹²⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 94

¹²⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 95

¹²⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 96

4.4 Věcný pokrok čerpání podpory v oblasti cestovního ruchu

Cílem této podkapitoly bude **srovnat podporu cestovního ruchu** v jednotlivých regionech soudržnosti podle monitorovacích indikátorů, které jsou měřitelné a umožňují hodnocení průběhu realizace programu a jeho úspěšnost. Pro tuto potřebu **využijeme indikátory výstupu a výsledku** pro hodnocení prioritní osy zabývající se cestovním ruchem. Každý region soudržnosti si určuje sám tyto indikátory, a proto nelze tyto indikátory srovnat doslovně. Většina těchto indikátorů se ale v zásadě opakuje ve všech prioritních osách zaměřených na cestovní ruch, proto lze přibližně poukázat na to, jak se naplňování indikátorů daří.

Výchozí pozice pro všechny indikátory se nachází v hodnotách roku 2005. Měření probíhá každoročně, nejdříve po ukončení prvních projektů, tedy přibližně po dvou letech od spuštění regionálního operačního programu. Cílová hodnota se počítá pro rok 2015, kdy budou ukončeny poslední projekty tohoto programového období podle pravidla $n + 2$.

4.4.1 Indikátory pro hodnocení prioritní osy 3. Cestovní ruch v ROP Severovýchod

V Regionálním operačním programu Severozápad existují dva **indikátory výstupu**, a to Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 3.1 a 3.2 a Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem s relevancí oblasti podpory 3.1.

Indikátory výsledku pro tuto prioritní osu jsou Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 3.1 a 3.2, Návštěvníci v regionu – počet přenocování s relevancí oblastí podpory 3.1 a 3.2, Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek s relevancí oblastí podpory 3.1 a Počet zrekonstruovaných památkových objektů s relevancí oblastí podpory 3.1.¹²⁷

4.4.2 Indikátory pro prioritní osu 4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu v ROP Severozápad

Tato prioritní osa zahrnuje tři **indikátory výstupu** – Počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 4.1, 4.2 a 4.3, Počet zrekonstruovaných památkových objektů s relevancí oblastí podpory 4.1 a 4.2 a Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem s relevancí oblasti podpory 4.1.

---

¹²⁷ Fondy Evropské unie [online], ref. 69

Indikátorů výsledků má tato prioritní osa pět – Počet zapojených partnerů s relevancí oblastí podpory 4.1, 4.2 a 4.3, Počet vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 4.1, 4.2, Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek s relevancí oblastí podpory 4.1 a 4.2, Využití kapacity ubytovacích zařízení – využití pokojů a Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch s relevancí oblastí podpory 4.3.¹²⁸

4.4.3 Indikátory pro prioritní osu 2. Cestovní ruch v ROP Střední Čechy

V tomto regionálním operačním programu má prioritní osa zabývající se cestovním ruchem tři **indikátory výstupu**, a to Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 2.1, 2.2, 2.3, Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem s relevancí oblastí podpory 2.2, Počet zrekonstruovaných památkových objektů s relevancí oblastí podpory 2.1, a 2.2.

Jako **indikátory výsledku** si zvolili Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem s oblastí podpory 2.1 a 2.2 a Počet vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 2.1, 2.2 a 2.3.¹²⁹

4.4.4 Indikátory pro prioritní osu 3. Rozvoj cestovního ruchu v ROP Jihozápad

Tato prioritní osa má jeden **indikátor dopadu**, a to Hosté v regionu – počet přenocování. Dále má tyto **indikátory výsledku**: Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras, Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení, Počet nových a zrekonstruovaných lůžek celkem, Počet zrekonstruovaných památkových objektů, Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků, Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu a Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu.¹³⁰

---

¹²⁸ Fondy Evropské unie [online], ref. 70

¹²⁹ Fondy Evropské unie [online], ref. 72

¹³⁰ Fondy Evropské unie [online], ref. 73

4.4.5 Indikátory pro prioritní osu 2. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu v ROP Jihovýchod

Pro tuto prioritní osu si tento region soudržnosti zvolil jako **indikátory výstupu** Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu, Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem, Délka nově vybudovaných stezek výhradně pro hippo a pěší, Počet zrekonstruovaných památkových objektů, Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch, Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků.

Indikátory výsledku jsou v této ose tyto: Počet nově certifikovaných ubytovacích zařízení v cestovním ruchu, Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury, Počet vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu.¹³¹

4.4.6 Indikátory pro prioritní osu 2. Podpora rozvoje regionu v ROP Moravskoslezsko

V této prioritní ose se zaměřuje na cestovní ruch jen jeden **indikátor výstupu**, tedy Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu.

Tomuto tématu jsou věnovány tyto tři **indikátory výsledku**: Počet vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu, Návštěvníci v regionu – počet přenocování a Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem.¹³²

4.4.7 Indikátory pro prioritní osu 3. Cestovní ruch v ROP Střední Morava

Jako **indikátory výstupu** si zvolili pro tento regionální operační program Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblastí podpory 3.1, 3.2, 3.3 a 3.4 a Počet podpořených podniků cestovního ruchu s relevancí oblasti podpory 3.3.

Indikátory výsledku tohoto programu jsou Soukromé spolufinancování MSP s relevancí oblasti podpory 3.3, Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch s relevancí oblasti podpory 3.4, Podíl návštěvnosti hostů v ubytovacích zařízeních regionu na návštěvnosti ČR (mimo Prahu) s relevancí oblastí podpory 3.1, 3.2, a 3.3.

---

¹³¹ Fondy Evropské unie [online], ref. 74

¹³² Fondy Evropské unie [online], ref. 75

V tomto operačním programu je i **indikátor dopadu** Počet vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu s relevancí oblasti podpory 3.3.¹³³

Podle tabulek, které jsou uvedeny v přílohách, si můžeme říci, které regiony soudržnosti jsou na tom s plněním daných indikátorů nejlépe a které zaostávají. Údaje jsou do roku 2011, jelikož novější data jsou zpracovávána a zveřejňována většinou až v půli následujícího roku.

Ve všech regionálních operačních programech je zatím stále plno indikátorů, které nejsou naplněny do svých cílových hodnot. Jen málo z nich již odpovídá roku 2015 nebo dokonce jej předčil. Za tyto indikátory můžeme vyjmenovat **Podíl návštěvnosti hostů v ubytovacích zařízeních regionu na návštěvnosti ČR (mimo Prahu)** v ROP Střední Morava, který odpovídá své cílové hodnotě 11,1 %, dále **Počet zrekonstruovaných památkových objektů** v ROP Jihozápad, kde je to 30 objektů.

Indikátory, které již přesáhly svůj stanovený cíl, najdeme v ROP Jihozápad, kde indikátor **Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků** překročil o 4 dané množství. Nejvíce indikátorů překročivších cílové hodnoty se nachází v ROP Jihovýchod, kde tuto hranici překročily tři indikátory, a to **Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury**, kde hodnotu přesáhl o 34 objektů, **Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem** s přesahem 104 lůžek a **Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu**, kde je zaměstnáno o 26,75 více zaměstnanců.

---

¹³³ Fondy Evropské unie [online], ref. 76

Závěr

Z celosvětového hlediska je cestovní ruch považován za rostoucí hospodářské odvětví, které tvoří až 30 % světových služeb a vytváří přes 100 milionů pracovních míst. Jeho význam roste i v evropském měřítku. Původně byl vnímán jako součást jiných činností. Dokladem toho je začlenění agendy turismu do Lisabonské smlouvy, která tímto reformuje tuto oblast a zařazuje ji do sektoru koordinační politiky EU. Cestovní ruch je velice důležitý ekonomický nástroj sloužící k rozvoji lokalit a regionů nejen s cílem zvýšení životní úrovně tamějšího obyvatelstva za podmínek udržitelnosti, ale také jako cílové místo pro cestovatele, který přichází z jiného světového regionu nebo z jiných evropských zemí.

Hlavním účelem této diplomové práce je zkoumat podporu cestovního ruchu v jednotlivých regionálních operačních programech NUTS II České republiky. Každý z těchto regionů soudržnosti má jiné podmínky a předpoklady pro provozování cestovního ruchu, proto se každý z nich věnuje této oblasti rozdílně.

Největší procentuální finanční alokaci v rámci regionálních operačních programů pro současné programové období věnuje cestovnímu ruchu **ROP Severovýchod**, tedy **22 %** z celkové alokace. V přepočtu na finance je to necelých **157 mil. EUR**. Tyto peníze jdou na zlepšení infrastruktury cestovního ruchu v regionu, revitalizaci kulturních památek a na marketingové aktivity spolu s vytvářením informačních systémů pro cestovní ruch.

S **20 %** z celkové alokace na operační program **následuje ROP Jihozápad**, kde hodnota této alokace činí bezmála **124 mil. EUR**. Region má podobné zájmy jako předchozí kraj, stejně jako on chce věnovat rozvoji infrastruktury cestovního ruchu, rekonstrukci památek a kulturního dědictví a taktéž rozvoj marketingu cestovního ruchu.

Podle věnovaných procent na rozvoj cestovního ruchu je dalším **ROP Severozápad s 19,1 %**, což tvoří v přepočtu **167 mil. EUR**, tedy z finančního hlediska **největší finanční alokaci** ze všech ROP. Region touto částkou podpoří stejně jako většina regionů infrastrukturu cestovního ruchu, jako například cyklostezky, doprava k atraktivitám cestovního ruchu a podobně. Dále chce podpořit revitalizaci památek a kulturního dědictví, rekonstrukci a modernizaci ubytovacích zařízení a také marketing cestovního ruchu.

S **nejmenší alokací** pro cestovní ruch počítá pro toto programové období **ROP Moravskoslezsko**, kde mu věnují pouhých **8 %**, tedy **71 mil. EUR**. V tomto operačním

programu má cestovní ruch pouze malou roli, není mu věnována ani prioritní osa, jako je to v ostatních regionálních operačních programech, pouze jedna oblast podpory.

Co se týče **naplňování cílů**, které si regiony zadaly na začátku programového období, pokrok v této oblasti není nijak značný. Podle indikátorů prioritní osy zaměřené na cestovní ruch se nejvíce daří naplňovat své cíle **ROP Jihovýchod**, kde již **dva indikátory překročily cílovou hodnotu**. Jsou to Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem a Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu. Další indikátory tohoto ROP se také blíží svým cílovým hodnotám.

Také **ROP Jihozápad** má již **nadlimitní dvě cílové hodnoty**, a to Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků a Návštěvníci v regionu – počet přenocování. Indikátor Počet zrekonstruovaných památkových objektů **dosáhl svého cíle** právě v roce 2011.

K úspěšnějším programům se ještě může zařadit **ROP Střední Morava**, který **naplnil jeden svůj cíl**, a to Podíl návštěvnosti hostů v ubytovacích zařízeních regionu na návštěvnosti ČR (mimo Prahu).

ROP Severovýchod je naplňování svých cílů stále ještě vzdálen. Téměř u všech indikátorů prioritní osy **chybí přibližně polovina k cílové hodnotě**. Stejně jako **ROP Severozápad**, kde se indikátorem Počet zapojených partnerů, Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch a Využití kapacity ubytovacích zařízení – využití pokojů dostal za hranici **50 % naplnění cíle**.

ROP Střední Čechy nelze hodnotit stejně jako ostatní regionální operační programy, jelikož data ze zdroje, výroční zprávy za rok 2011, nelze získat. Proto můžeme hodnotit pouze do roku 2010, kde pokrok v plnění indikátorů ještě není nijak značný.

V **ROP Moravskoslezsko** se nejvíce blíží k cílové hodnotě indikátor Návštěvníci v regionu – počet přenocování, u kterého jsou známa data pouze do roku 2010, takže lze jen odhadovat, zda v dalším roce svého cíle indikátor dosáhl.

Lze říci, že **hypotézu**, dle níž jednotlivé regiony soudržnosti naplňují své cíle podle daných indikátorů, **nelze zcela potvrdit**. Regiony se snaží tyto cíle naplňovat, ale mnoho z nich stále zaostává a nedaří se jim dosáhnout daných hodnot ani z poloviny. Ovšem cílové hodnoty jsou dány pro rok 2015 a plno projektů stále není dořešených a ještě další žádosti o podporu čekají

na své schválení. Není tedy vyloučeno, že regiony svých cílových hodnot dosáhnou v průběhu nastávajících let.

Seznam literatury

Knihy

1. HESKOVÁ, Marie a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
2. HOUŠKA, Petr a Zdenka PETRŮ. *Cestovní ruch v působnosti orgánů EU : (vybrané dokumenty)*. Praha: Oeconomica, 2010. 275 s. ISBN 978-80-245-1645-5.
3. JENÍČEK, Vladimír a kol. *Vyvážený rozvoj. Na globální a regionální úrovni*. Praha: C. H. Beck, 2010. 132 s. ISBN 978-80-7400-195-6.
4. LACINA, Lubor a Jan OSTŘÍŽEK a kol. *Učebnice evropské integrace*. Brno: Barrister & Principal, 2011. 468 s. ISBN 978-80-87474-31-0.
5. LEONARDI, Robert. *Cohesion Policy in the EUROpean Union*. Houndmills: Palgrave Macmillian, 2005. 215 s. ISBN 1-40394955-7.
6. NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8.
7. NOVACKÁ, Ľudmila. *Cestovní ruch a Evropská unie*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2011. 128 s. ISBN 978-80-7452-016-7.
8. PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2011. 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8.
9. PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu Turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3748-5.
10. RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 187 s. ISBN 978-80-7418-28-6.
11. RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. 216 s. ISBN 978-247-4039-3.
12. TITTELbachová, Šárka. *Turismus a veřejná správa*. Praha: Grada, 2011. 200 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

13. WOKOUN, René a Jan MALINOVSKÝ a kol. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Dokumenty

14. KONSOLIDOVANÉ ZNĚNÍ SMLOUVY O EVROPSKÉ UNII A SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2010. s. 410. ISBN 978-928242572-5.

Elektronické publikace a dokumenty

15. SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ. *Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch*. [online] Eur-lex, 2011 [10. 03. 2012]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihtmlang=en&lng1=en,cs&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=519333:cs&page=>.
16. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Jihovýchod pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=7584ef00-5840-47d8-8129-7498480881f0>.
17. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Jihozápad pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=a604bc54-bff2-4f0c-98b3-9084177bcfba>.
18. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=3429fc23-be35-487a-a339-8788e0a241ac>.
19. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=046df803-5a1c-4c15-b6cb-548efb599e32>.
20. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013*. [online] Fondy EU. 2011. [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=89e13405-0bad-42ae-b3ed-51dc39241a77>.
21. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Střední Čechy pro období 2007 – 2013*. [online]. Fondy EU. 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=89e13405-0bad-42ae-b3ed-51dc39241a77>.

fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Cechy/Dokumenty.

22. FONDY EU. *Regionální operační program NUTS II Střední Morava pro období 2007 – 2013*. [online]. Fondy EU. 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ef520cd3-a611-4e9d-90b1-ca0a4b731f45>.
23. FONDY EU. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 - 2013*. [online]. Fondy EU 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/38ea521e-bf2c-40fe-9701-7d0a8d845167/Mesicni-monitorovaci-zprava--unor-2012>.
24. FONDY EU. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 - 2013*. [online]. Fondy EU 2013 [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a/MMZ_2008_12_6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a.pdf.
25. ŠÁMALOVÁ, Veronika. *Využití strukturální pomoci EU v regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu vybraného projektu v programovacím období 2007 – 2013*. Ostrava 2011. Diplomová práce. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra evropské integrace.
26. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013a [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a/MMZ_2009_12_1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a.pdf.
27. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013b [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f/MMZ_2010_12_a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f.pdf.
28. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013c [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671/MMZ_2011_12_1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671.pdf.

29. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013d [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/16146302-4b12-40c9-83cd-83e1d51b95b2/MMZ_2012_12.pdf.
30. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR: Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2013 [2. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a/MMZ_2008_12_6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a.pdf.

WWW stránky

31. ČESKÁ CENTRA. O nás. *Czechcenters.cz*, 2011 [online]. 2010. [18. 02. 2012]. Dostupné z: <http://www.czechcentres.cz/o-nas/>.
32. EVROPSKÁ KOMISE. EK: Podpora evropského cestovního ruchu, *Ec.europa.eu*, 2011 [online]. EK [18.02. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/index_cs.htm.
33. EUROSOP. Evropská komise. *Eurosop.cz*, 2012 [online]. 2012. [21. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.eurosop.cz/109/sekce/evropska-komise/>.
34. EUROSOP. Evropský parlament. *Eurosop.cz*, 2012 [online]. 2005-12. [21. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.eurosop.cz/92/sekce/evropsky-parlament/>.
35. EUROSTAT. NUTS – Nomenclature of territorial units for statistics. *Eurostat*. [online] 02. 12. 2011 [10. 03. 2012]. Dostupné z: http://epp.EURostat.ec.EURopa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu.
36. EVROPSKÁ KOMISE. Evropský fond pro regionální rozvoj. *Europa.eu*, 2011 [online]. 2011 [20. 03. 2012]. Dostupné z: http://ec.EURopa.eu/regional_policy/thefunds/regional/index_cs.cfm#1.
37. EVROPSKÁ KOMISE. Evropský sociální fond. *Europa.eu*, [online]. 2011a [20. 03. 2012]. Dostupné z: http://ec.EURopa.eu/regional_policy/thefunds/social/index_cs.cfm.
38. EVROPSKÁ KOMISE. Fondy. *Europa.eu*, [online]. 2011b [20. 03. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm.
39. FONDY EU. Cíle regionální politiky. *Strukturalni-fondy.cz*, 2011 [online]. 2011 [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/>.

40. FONDY EU. Fond soudržnosti. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011a [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Fond-soudržnosti>.
41. FONDY EU. Konečná alokace zdrojů fondů EU pro Českou republiku v období 2007—2013. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011b [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>.
42. FONDY EU. Národní orgán pro koordinaci. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011c [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci>.
43. FONDY EU. Národní rozvojový plán. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011d [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>.
44. FONDY EU. Programy 2007 – 2013. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011e [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>.
45. FONDY EU. Regionální operační programy. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011f [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>.
46. FONDY EU. ROP NUTS II Jihovýchod. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011g [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Jihovýchod>.
47. FONDY EU. ROP NUTS II Jihozápad. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011h [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Jihozapad>.
48. FONDY EU. ROP NUTS II Moravskoslezsko. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011i [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Moravskoslezsko>.
49. FONDY EU. ROP NUTS II Severovýchod. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011j [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Severovychod>.
50. FONDY EU. ROP NUTS II Severozápad. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011k [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Severozapad>.
51. FONDY EU. ROP NUTS II Střední Čechy. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011l [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Cechy>.

52. FONDY EU. ROP NUTS II Střední Morava. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011m [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Morava>.
53. FONDY EU. Řízení a monitoring. *Strukturalni-fondy.cz*, [online]. 2011n [18. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Cechy/Rizeni-a-monitoring>.
54. MINISTERSTVO FINANCÍ. MF: Platební a certifikační orgán – vznik, struktura, hlavní činnosti [online]. MF [18. 03. 2012]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_fondy_11996.html.
55. MMR ČR. Kohezní politika EU. *Mmr.cz*, [online]. 2011 [20. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Kohezni-politika-EU>.
56. EUROSKOP. Rada Evropské Unie. *Euroskop.cz*, 2012 [online]. 2005-12. [21. 03. 2012]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/98/91/clanek/rada-evropske-unie---zakladni-informace/>.
57. KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. Úvod. *Kct.cz*, 2011 [online]. 2011. [19. 02. 2012]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/uvod>.
58. WORLD TOURISM ORGANISATION UNWTO. Who we are. *UNWTO.org*, 2011 [online]. 2011. [10. 02. 2012]. Dostupné z: <http://unwto.org/en/content/who-we-are-0>.
59. WORLD TRAVEL & TOURISM COUNCIL. Our mission. *WTTC.org*, 2011 [online]. 2011. [10. 02. 2012]. Dostupné z: <http://wttc.org/our-mission/>.

Seznam zkratk

AIENT	Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu, The International Association of Scientific Experts in Tourism
APEC	Hospodářská spolupráce Asie a Pacifiku, Asia Pacific Economic Cooperation
ASEAN	Asociace národů jihovýchodní Asie, Association of Southeast Asian Nations
CR	cestovní ruch
CSG	Strategické obecné zásady Společenství, Community Strategic Guidelines
ČNB	česká národní banka
ECOFIN	Rada pro hospodářské a finanční záležitosti, Economic and Financial Affairs Council
ECTAA	Evropská komise asociací cestovních agentů, European Commission of the Travel Agents Associations
EK	Evropská komise
EPSCO	Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti, Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ETC	Evropská cestovní komise, European Travel Commission
ETOA	Evropská asociace touroperatorů, European Tour Operators Associations
EU	Evropská unie
EUNIC	Evropské sdružení národních kulturních institutů
EUR	euro
EYC	Rada pro školství, mládež, kulturu a sport, Education, Youth, Culture and Sport Council
FAC	Rada pro zahraniční věci, Foreign Affairs Council

GAC	Rada pro všeobecné záležitosti, General Affairs Council
JHA	Rada pro spravedlnost a vnitřní věci, Justice and Home Affairs Council
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MV	monitorovací výbor
NOK	Národní koordinační orgán
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek, La nomenclature des unités territoriales statistiques
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, Organisation for Economic Co-operation and Development
OSN	Organizace spojených národů
OP	operační program
PATA	Cestovní asociace Pacifik Asie, Pacific Asia Travel Association
PCO	platební a certifikační orgán
ROP	regionální operační program
RR	regionální rada
SAARC	Severoasijská asociace pro regionální spolupráci, South Asian Association For Regional Cooperation
TAC	Poradní výbor pro turismus, Tourism Advisory Committee
TTE	Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku, Transport, Telecommunications and Energy Council
UN	Organizace spojených národů, United Nations
UNWTO	Světová organizaci turismu, UN World Tourism Organisation
WATA	Světová asociace cestovních agentur, World Association of Travel Agencies
WTO	Světové organizace cestovního ruchu, World Tourism Organization

WTTC

Světová rada pro cestování a turismus, World Travel and Tourism Council

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Hana Řeháková

Seznam příloh

INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 3. CESTOVNÍ RUCH V ROP SEVEROVÝCHOD	107
INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 4. UDRŽITELNÝ ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V ROP SEVEROZÁPAD.....	108
INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 2. CESTOVNÍ RUCH V ROP STŘEDNÍ ČECHY	109
INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 3. ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V ROP JIHOZÁPAD.....	110
INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 2. ROZVOJ UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU V ROP JIHOVÝCHOD	111
INDIKÁTORY PRO OBLAST PODPORY 2.2 ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V ROP MORAVSKOSLEZSKO	112
INDIKÁTORY PRO PRIORITNÍ OSU 3. CESTOVNÍ RUCH V ROP STŘEDNÍ MORAVA.....	113
REALIZACE ŽÁDOSTÍ O PODPORU V REGIONÁLNÍCH OPERAČNÍCH PROGRAMECH Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU V LETECH 2008 - 2012	114

Přílohy

Příloha 1. Indikátory pro prioritní osu 3. Cestovní ruch v ROP Severovýchod

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	10	42	67	120
Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem	km	0	0	0	18,90	34,62	51,3	100
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	92,00	196,25	261,29	331,00
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek	počet	0	0	0	253	757	941	1450
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	počet	0	0	0	0	6	8	20

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 2. Indikátory pro prioritní osu 4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu v ROP Severozápad

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	4	50	64	100
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	počet	0	0	0	0	1	4	10
Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	počet	0	0	0	0	5	5	10
Počet zapojených partnerů	počet	0	0	0	66	307	319	370
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	počet	0	0	0	328	824	964	2100
Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	počet	0	0	0	14	134	215	280
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	4,92	37,50	49,50	225,00
Využití kapacity ubytovacích zařízení – využití pokojů	%	40,87	39,10	40,50	36,95	38,90	N/A	45,00

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 3. Indikátory pro prioritní osu 2. Cestovní ruch v ROP Střední Čechy

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	6	28	N/A	120
Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem	km				4,20	26,66	N/A	50
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	počet	0	0	0	2,2	10	N/A	15
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	počet	0	0	0	43	223	N/A	500
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	4	18,1	36,1	N/A	100,00

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 4. Indikátory pro prioritní osu 3. Rozvoj cestovního ruchu v ROP Jihozápad

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Návštěvníci v regionu – počet přenocování	počet	1492,6	4 700 483	4 403 117	4 284 427	4 096 691	4 096 691	1 748
Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	0	0	2,3	5,63	17,41	25,91	80
Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	počet	0	0	2	7	30	38	60
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	počet	0	0	116	349	647	900	3000
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	počet	0	0	1	5	19	30	30
Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků	počet	0	0	5	16	21	24	20
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	0	113	124,5	170
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	1	27	109	136	200

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 5. Indikátory pro prioritní osu 2. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu v ROP Jihovýchod

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Délka vybudovaných stezek výhradně pro hippo a pěší	km	0	0	0	63,73	512,06	802,33	940
Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury	počet	0	0	1	8	69	104	70
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	počet	0	0	0	211	1618	1904	1800
Počet nově certifikovaných ubytovacích zařízení v cestovním ruchu	počet	0	0	0	4	20	31	40
Počet zrekonstruovaných památkových objektů	počet	0	0	0	2	12	20	30
Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	počet	0	0	3	293	819	1060	1100
Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků	počet	0	0	1	18	97	127	220
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	35,75	130,25	226,75	200
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	1	21	97	134	185

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 6. Indikátory pro oblast podpory 2.2 Rozvoj cestovního ruchu v ROP Moravskoslezsko

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Návštěvníci v regionu – počet přenocování	počet	2065	2036,0	1928,0	1851,0	1733,9	N/A	2400,00
Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	počet	0	0	0	0	163	491	1 200
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	9,00	52,00	83,46	300
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	3	14	38	85

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 7. Indikátory pro prioritní osu 3. Cestovní ruch v ROP Střední Morava

Indikátor	Měrná jednotka	Kvantifikace						
		2005	2007	2008	2009	2010	2011	Předpokládaná hodnota v roce 2015
Podíl návštěvnosti hostů v ubytovacích zařízeních regionu na návštěvnosti ČR (mimo Prahu)	%	10,9	11,4	11,2	10,8	11,3	11,1	11,1
Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	0	19,0	50,36	167,45	502
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	počet	0	0	15	24	85	117	147
Počet podpořených podniků cestovního ruchu	počet	0	0	0	2	13	49	60
Soukromé spolufinancování celkem	mil. Kč	0	0	0	0	0	885,96	1805
Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch	počet	0	0	0	11	24	25	54

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování

Příloha 8. Realizace žádostí o podporu v regionálních operačních programech z pohledu cestovního ruchu v letech 2008 - 2012

ROP	2008						2009					
	Přijato	V mld. Kč	Schváleno	V mld. Kč	Finančně ukončeno	V mld. Kč	Přijato	V mld. Kč	Schváleno	V mld. Kč	Finančně ukončeno	V mld. Kč
Severozápad	100	3,3	35	1,5	0	0	183	4,3	81	2,1	3	0,071
Severovýchod	162	4,2	41	1	0	0	165	4,7	61	1,6	5	0,233
Střední Čechy	186	3,6	21	0,661	0	0	245	4,4	36	0,924	3	0,076
Jihozápad	469	7,2	38	0,943	0	0	709	12,2	113	1,7	18	0,291
Jihovýchod	305	3,4	58	0,581	0	0	423	6,8	119	1,2	17	0,062
Moravskoslezsko	87	1,5	8	0,222	0	0	123	2,4	20	0,420	1	0,002
Střední Morava	188	3,3	14	0,347	0	0	299	5,2	95	1,7	16	0,184

ROP	2010						2011					
	Přijato	V mld. Kč	Schváleno	V mld. Kč	Finančně ukončeno	V mld. Kč	Přijato	V mld. Kč	Schváleno	V mld. Kč	Finančně ukončeno	V mld. Kč
Severozápad	233	5,8	81	2,1	32	0,388	402	9,4	94	2,5	52	0,854
Severovýchod	435	11,3	62	1,6	29	0,795	442	11,4	170	4,1	51	1,2
Střední Čechy	285	5,3	55	1,1	19	0,417	324	6,1	80	1,7	40	0,765
Jihozápad	863	16	131	2	70	0,986	895	16,3	208	3	106	1,3
Jihovýchod	450	6,9	164	1,9	84	0,705	509	7,9	207	2,9	121	1
Moravskoslezsko	181	3,1	39	0,909	10	0,086	205	3,4	65	1,2	19	0,273
Střední Morava	388	6,3	97	1,7	73	0,960	408	6,7	140	2,3	107	1,6

ROP	2012					
	Přijato	V mld. Kč	Schváleno	V mld. Kč	Finančně ukončeno	V mld. Kč
Severozápad	402	9,4	120	3,4	57	0,946
Severovýchod	442	11,4	165	4	80	1,8
Střední Čechy	332	6,8	88	2	57	1,1
Jihozápad	1000	17,6	222	3	148	1,8
Jihovýchod	509	7,9	200	2,8	154	1,4
Moravskoslezsko	243	3,7	79	1,3	41	0,606
Střední Morava	567	8,2	158	2,4	127	2

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2013, vlastní zpracování